

Etiam hec di-
ctio iuncta speciei maioris
gradus includit species mi-
nores etiam si materia sit o-
dioosa. notat glo. in clemen-
tia. de seque. posses. et fruc. i
verbo etiam.

Eccllesia habet senatum. ideo potest or-
dinarius ecclie illa facere que pot est
senatus. no. antho. de iudi. c. at si clerici.
in pn. v. venio ad tertium. vide sub in verbo ex-
ecutio. in verbo instantia. in verbo possessio.
et in verbo platus.

Eccllesia collegiata que dicas. vide in cle. ij. de
eta. et quali. et ibi p. anth. Hic q. collegiata est
illa in qua sunt duo s. m. ius canonici. vt no.
s. v. bo collegium. s. collegii faciunt. licet glo.
dicat q. requirant tres. licet in uno tantum re-
tineat ius collegij. no. glo. in. c. s. de elec. et de
iure patro. nobis. et ibi per io. an. qui ponit q.
litates ex quibus cognoscif eccliam esse colle-
giatam. videlicet sigillum. tractatus communis.
arca communis. refectorium et dormitorium communem
et fraternitas communis et similia. et h. in dubio.
Vbi autem ex privilege. consuetudine vel funda-
tione constat eccliam esse collegiatam vel non
illi standum est dictis qualitatibus circumscri-
ptis. vt no. ibi io. an. dicit em inno. in. c. postu-
lasti. e. ti. q. si in fundatione ecclie fuit ordinatum
q. ibi essent tres vel plures clerici. vt si p.
tot dorata fuit. censem collegiata. secus si ordi-
natum fuit q. ibi essent duo tantum vel unus li-
cet postea contingat numeru augeri. Item di-
cunt hostien. et io. an. in. d. c. nobis. q. de iure
communi ecclie cathedralis et ecclie regulares
que ad congregatioem siendam sufficienter sunt
dotate. et vivunt in communi. habent ius colle-
gij. et idem dicit archidia. r. q. s. c. j. vbi etiam
addit s. m. vincen. q. no sufficit ad hoc vt ecclie
sia sit collegiata q. ples sint ibi clerici nisi ad h.
sint constituti. vt sint vnum corpus et habeat
arcam communem. Addit etiam s. m. tan. q. duo
non faciunt eccliam collegiatam sed tres ad min-
ad esse autem collegij non requiri ibi esse prela-
tum. no. archi. xxj. q. ij. sicut. in glo. Sed con-
tra Guili. de mo. laud. in extraua. suscepiti. in
pn. sup verbo ecclie dicit q. illa duxata est
collegiata in qua duo vel plures tanq facien-
tes vnu corpus consueuerunt conuent. collegii.
vel capitulii vocari. et communis agetur sic ap-
pellari et tales haberi. vide he. boyck. qui ple-
ne no. in. d. c. postulasti. et fran. de zabo. ibi et
in cle. statutum. de elec. in. iiiij. q. vide omnino
fre. q. concordat cu. guil. in cle. et si pncipales. su-
per vbo conuentualem. de scri. et ibidem dic-

.anth. in. d. c. j. de elec. in. s. notabili.

Ecclia curata que dicas. vide. s. verbo cura. s.
curata ecclia.

Ecclie appellatione comprehenditur cymite-
rium et totus ambitus et etiam capelles sibi con-
tigue. secus in existentibus extra septa ecclie.
vt ibi notatur.

Ecclia h. hoc speciale q. acquirit dominium si
ne apprehensione possessionis. no anth. de cau.
pos. c. fi. xx. col. v. venio ad tertium. et est textus
L. de sacrosan. ec. l. fi. Itē acqrit possessiones
sine apprehensione qn est heres instituta. vt i
c. in p. sentia. de pba.

Ecclia habet hoc privilegez q. qlibz pot est venire
ad defensione honoru ecclie. no. ro. p. clu. ccj.

Ecclie appellatio non intelligit de episcopali si
ue cathedrali sed de inferioribus ecclie s. m.
inno. de concess. pben. dilectus. et p archi. licet
de pben. li. vj. vide tex. in. c. q. quis. e. ti. et li.

Ecclia cathedral succedit loco domicili cuiuslibet
clericis sue dioecesis. sufficit ergo clericu ibi
citari et in loco sui beneficii. no. Ro. p. clu. lxxix.

Ecclia restituif aduersus lapsum tēpis dati ad
appellantū. de resti. in. inte. c. fi. et tēpis dati ad
pbandū. vt in. c. coram. de resti. i. inte. Et ad-
uersus pscriptoz. no. inno. de resti. in. inte. c. s.
et in pluribus alijs casibz restituif. no. p. Jo.
an. in. cle. s. de resti. in. inte. et in. c. s. et fi. e. ti. i. an-
tiq. vide. p. ecclia restituif no solum.

Ecclia cathedral dicit vacare eo ipso q. epistras
latus est ad aliam eccliam et a vinculo prioris
absolutus. quod est veru qn apparet voluisse
transferre in uitum. als no vacaret. nisi transla-
tus translationi consentiret. no. io. mona. de
elec. generali. li. vj. quod plenus psequit io.
an. in regula. quod ob gratiam. e. li.

Ecclastice rei alienatio facta ex falsa causa. ser-
uata tñ forma iuris. an sit nulla vel veniat re-
scindenda falsitate p. bata. vide sub vbo. ve-
nio. in principio.

Ecclia et eius bona an obligent ex ptractu pla-
ti. vide sub verbo prelatus.

Ecclia acquirit dominium rei empte de pecunia
ecclie. no. glo. xij. q. ij. apostolicos. et de pecu-
nie. c. inqrendum. et similiter acquirit actio per
sonalis ex contractu p. alium sup re ecclie ce-
lebrato. qd est veru in subsidiu. illo q. ptractit
non existente soluedo. als secus. vt no. bar. in
l. si vt pponis. L. de rei vendi. Si tamē debi-
tor q. ex contractu de re vel sup re minori inui-
to contrahenti tenebat soluerit ipsi contrahen-
ti ignorans rem fuisse ecclie. liberaf licet ille co-
trahens non sit soluendo sicut dicit de mino-
re cui ecclia equiparaf. vt. l. filie. ff. de solu. et
quod ibi no. bar.

Ecclia restituitur non solu contra priuatuz sed

etiam contra ecclam prescribentem. no. glo. **L**y.
 et bal. **L**. de sacro. ec. autem. item sibi qui.
Eccl restituitur aduersus prescriptum. xl. anno
 rum. p tex. cle. j. de resti. in inte. licet io. an. ibi
 dicit contrariu in. iiiij. glo. in fi. et male. qz tex.
 generaliter loquif prescriptione aduersus te-
 poris lapsus. nec distinguif an ille lapsus sit
 x. vel. xxx. vel. xl. anno. et ita tenet ibi. pau.
 hosti. gen. et fran de zabo. Idem tenet antho.
 in. c. auditio. de resti. in inte. Item etia ante
 dictam cle. restituebat ecclia aduersus tales pre-
 scriptiones. p tex. in. c. j. e. ti. vbi dicit qz eccl
 sia lefa semper vtitur iure minoris. quod intelli-
 ge quo ad restitutonem procedendam non quo ad
 cursum prescriptonis ipso iure impediendum.
 vt no. antho. in. c. j. de prescrip. et illud verbum
 semp. importat qz omni casu. l. j. et ibi no. ff. fo-
 lu. matri. sed minor contra talem prescriptonem
 restituitur. **L**. in qui. cau. in inte. resti. non est
 ne. l. finali. et de prescrip. xxx. an. l. sicut. **S**. p. nlt.
 tucta. l. ait pto. in pn. ff. de mino. ergo et eccl
 sia. **F**atetur qz verbum semp. supponit p regu-
 la et reseruantur casus excepti. vt dicit glo. et
 bar. in. d. l. j. Sed in aliqua lege vel decretali
 non reperit exceptum qz ecclia non restitua-
 tur aduersus talem prescriptonem. ergo restitue-
 retur. et ita tenet inno. in. d. c. j. et antho. in. d. c.
 auditio. et hosti. e. ti. in summa. j. pte. **S**. quan-
 do. **S**. vlti. et **S**. in quibus. v. in prescriptibus.
 et in. c. contingit. de transac. **N**ec obstat ratio
 glo in. d. c. auditio que dicit qz frustra canones
 pmitterent talem prescriptonem contra ecclias.
 si restitueref quia argumentum non valet. nam
 et contra minorem pmittit lex talem prescripto-
 nem et tamē contra eam restituit. et similie pmit-
 tunt alias prescriptiones minoris tempis con-
 tra eccliam et tamen aduersus illam restituit.
 vt in. c. coram. de resti. in. inte. et no. hostien. et
 io. an. in. c. j. et fi. e. ti. nec potest dici iura sic p-
 mittentia frustratoria. quia si restitutio non pe-
 tatur et finiatur infra quadriennium. petes resti-
 tutonem amplius non audis. **L**. de tem. in. ite.
 resti. l. fi. et in cle. j. e. ti. nisi in certis casibus qz
 notat in tex. et glo. in. c. j. de resti. in. inte. li. vj.
Eccl parochialis que dicaf. vide io. and. de
 cle. no. resi. c. quia nonnulli. sup. pbo. prochial.
 et hosti. in summa de prochiali dicit qz paro-
 chialis est que haber prochiam limitata. vt in
 c. pastoralis. in pn. de his que fi. a. pta. et actu
 prochianos habet. vt no. in. c. licet canon. de
 elec. li. vj. sup. pbo. prochialis.

Eccl prochialis debet regi p rectorem. nec po-
 test eam regere p alium nisi in contrariu sit co-
 suetudo. vt no. io. an. in. c. extirpande. de pre-
 ben. vel nisi sit alteri beneficio connexa. qz ca-
 su potest intelligi p vicariu ppetuum quem ha-

bet in ea presentare. vt. d. c. extirpande. **S**. qz vo
 puto tamen qz ex consuetudine possit regi per
 vicariu temporalem p ea que diri in pncipio.
 et de facto ita reperiit seruari. sup quo vide. **S**
 pbo. p suetudo. **S**. p suetudo qz vicarij.
Eccl prochialis si est p se pncipalis alii. be-
 neficio non annexa tenetur rector p se et non p
 alium in eadem residere. quod si no facit. pot
 monitio pmissa puardi p sententi. vt in. c. qz
 nouelli. de cle. no reside. debet etiam infra an-
 num se ad sacerdotiu facere pmoneri. quod
 si no facit puardur ipso iure etiam sine monitio
 vt in. c. licet canon. de elec. li. vj. vbi autē eccl
 sia prochialis est alteri beneficio non curato an-
 nixa. tunc licet vicaria ppetua eiusdem ecclesie
 que regit p vicariu ppetuum in eadem eccle-
 sia sit curata et incompatibilis cu alia cura. vt
 no. io. and. in. c. fi. de offi. vica. et patz ex textu
 cleme. j. e. ti. tamē ipa ecclesia respectu ipsius
 pncipalis rectoris censem non curata. quo ad h
 vt sit compatibilis cum alio curato. **S** est verū
 siue sit alteri beneficio annexa. vt in. c. sup eo.
 de pben. li. vi. siue non sit annexa. vt in extra-
 ua. execrabilis. **S**. qz ut autē. vbi autē est an-
 nixa. non tenet rector in ea residere nec ppter
 eam facere ad ordine sacerdoti pmoneri. vt
 in. c. extirpande. **S**. qui vo. de pben. tenet ta-
 men in ea facere deseruiri p vicariu ppetuum
 p episcopū ad eius ppresentationem instituendū.
 qd si no facit. puardur ipso iure. monitio tamē
 pmissa sine qua tamen puardio non sequit. **Rm**
Inno. et io. an. in. d. c. extirpande. vide omni-
 no sub pbo cura. **S**. curati bnficii obtinens.
Eccl yna potest habere ples sacerdotes qz
 rum quilibet exerceat curā animarū insolidū
 potest etiam inter eos esse diuisa cura. vt vn
 exerceat curaz in aliquibus. alter in alijs. nec
 ista sunt contra ius. vt no. inno. de pben. c. cu
 non ignores. vide oino oldra. p filio suo. lxyj.
Edere non tenetur actor nec reus instru-
 menta seu pulegia sua. pserit si assere-
 rat illa esse sua ppa. potest tñ iudex ex
 officio partem compellere ad exhibenduz illa
 sibi. et ipse habet videre an sint ppria vel com-
 munia vel ad causam facientia. vt no. **Ro**. co
 clu. ccvij.
Edere sicut quis compellif sua ppria istrumē-
 ta fauore fisci. ita et fauore matrimonij. vt no.
 io. an. in addi. specu. de instru. edi. **S**. vidēdū.
 v. ex pmissis. et de pcu. c. j.
Edere tenetur quilibet collegiatus etiā fiscus i
 strumentū propriū petentis. Idem si instru-
 mentū sit commune. qd autē dicaf commune. vi-
 de io. an. et antho. in. c. j. de pba. vbi pulchre
 loquitur sup hoc. Sed si est pprium eius a qz
 petitur edi tanqz inutile et penes quem est ex

aliquo facto vel quasi inter partes et quod potest nocere illi a quo petitur. ut quia solutum est debitum. vel quia cassata est sententia lata pro eo quod habet instrumentum sententie. isto casu potest peti editio. Si vero petitur instrumentum edi ut sit at inutile. ut quia peto cassari sententiaz et peto ut in causa appellatōnis exhibeat. dic ut in c. g. ppetuus. de fi. instru. Si autem instrumentum est utile utriusque parti vel inutile non surgit hoc ex aliquo facto vel quasi inter partes. tunc si actor peti edi ad suam intentōnem fundandam non auditur nisi reus sit usurarius. fallit i fisco cui quis tenetur edere instrumentum proprium et ad intentōnem fundandam. fallit etiam in causa matrimoniali. et hoc operatur fauor fisci et matrimonij. et etiam propter peccatum respectu matrimonij. idem possit dici in dotibus. in alimentis. in legatis ad pias causas. in ecclesijs. in hospitalibus. in libertatibus. et omnibus alijs multum privilegiatis saltem ubi aliter non habetur copia probandi. Idem possit attēptari ubi manifestum arguitur peccatum in retentōne instrumenti et aliqua fides vel presumptio possit fieri de instrumento habitu. saltem ex officio vel denunciatiōe euangelica quod edere compellatur. immo plus dicit Rota quod omni casu potest iudex ex officio partem compellere ut instrumentum exhibeat altera parte iurante quod editōnem non peti calunniae causa. Tu dic quod de iure non potest iudex hoc facere nisi ex magna causa. et magna causa est quamodo parti perūset copia probandi aliter. et maxime si ei non possit imputari quare instrumentum non habuit. ubi autem actor peti sibi edi instrumentum ad appellatōnem probandam auditur quia actor in replicatiōne reus est. quod reo semper fit editio etiam ad exceptōnem fundandā se iuuandā. ut si petam a te fundum quem mihi vendidisti et est contentio in quantum fundus se extendit. cogitur reus actori edere ad istam intentōnem iuuandā. Idem si pactore essent violente presump̄tōnes. quo casu ad coplandam probandam compellit reus edere instrumentum. ubi vero petitur editio non a parte litigante sed a tertio habente instrumentum proprium ipsius tertij. tunc regula est quod compelli tur edere nisi talis editio petatur contra fiscaū no. anth. de pba. c. f. in. ij. et iii. colum.

Edificium si fiat de pecunia ecclesie solo alieno. solum cedit edificio fauore ecclie. ut no. glo. xij. q. ii. apostolicos. Idem notat specu. in ti. de emp. et ven. §. tertio loco. §. quid si clericus. quod est verus quando edificans est domin' soli. et ita loquitur ibi. Sed io. and. in additōne dicit in. d. §. quid si clericus quod potius dicendū videtur edificium quod

sit ecclie et solum sit pmi domi. et idem dicit ant. in. c. inquirendum. de pecu. cleri.

Electio si fiat de prelato ad ecclesiā non cathedrali nec regularem non habet locum in tali electōne. c. quā sit. d. elec. li. vi. nec in ea seruanda est forma. c. quia propter de elec. licet io. an. dicat contrariū. ut notat Ro. conclu. clxxvij. et an talis electio debe fieri infra semestre vel trimestre. vide Ro. conclu. ccccxxxij. et vide. §. verbo collatō. confirmation. dispensatio. possessio. nomiatio et c. Electio habet vim confirmatōnis quando ad eligentem spectat electio et confirmatio eodem iure. secus si diuerso. no. de elec. ut circa. lib. vi. in glo. ii. Idem no. io. mo. e. ti. et li. c. s. idem tenet archi. in. d. c. f. et lxiij. di. in synodo. Et compos. de elec. cum inter canonicos. ubi omnino vide.

Electio licet cassetur. si tamen electus per superiorem confirmatē sola confirmatio tenet et possessio et omnia facta per eum. no. Ro. conclu. c. lxxixij. Et ideo electo confirmato obediēdūz est licet electio fuerit nulla dummodo confirmatione teneat. no. innocen. de excē. pla. c. inter dilectos.

Electus confirmatus licet non sit consecratus habet legitimam administratōnem ratōe cuius potest excommunicare. iudicare et suspendere. no. Ro. conclu. ccccxv. tñ ante consecrationē non vocat epūs. ut ibi no.

Electus non confirmatus non potest beneficia conferre. de elec. c. nosti. et c. transmissa. nisi esset in partibus valde remotis a loco ubi peti confirmatio debet. de elec. nihil. in fine. vel nisi electus esset bona fide in electōe plature. ut no. inno. in. d. c. nihil

Electus aut confirmatus a cuius confirmatōe appellatur beneficia conferrenō potest. no. glo. de elec. auaricie. li. vij.

Electus si fuerit confirmatus sed nullus. et post talem confirmatōnem administrat. an incurrit penam. c. auaricie. de elec. li. vij. videlicet vero pena. §. pena decretal.

Electus si electōni consensit dicitur ante confirmationem spiritualiter coniugale vinculum cum ecclie contraxisse. de elec. cuiz inter canonicos et de transla. inter corporalia.

Electus non habet ius in re per solam electōem sed demum per confirmatōnem. de accu. super his. habet autem ius ad rem per solam electōne no. glo. in. cle. s. ut lite pendente. sup vero collato. et per ant. et per eundem. de rescriptis. in nostra. circa fi. et de isto iure in re et ad rem in beneficio. videtur tex. et glo. in. c. fi. de concess. pben. li. vij. et d. pben. si tibi absenti. et c. si is cui. et c. qdam. e. li. et in cle. s. de seques. possit.

Electus non confirmatus si administrat. nō solum p̄uatur iure sibi competenti ad rez s̄z etiā efficitur ineligibilis ad omnia bñficia. no. io. an. de elec. auaricie. li. vij. in glo. fi. in nouella. ratio est quia ppter delictum & vicium suū ergo tē. vt in. c. sup eo. de elec.

Electio sub conditōne facta an valeat. vide de elec. c. ii. li. vij.

Electio rectoris in eccl̄a collegiata v̄l contubernali p̄tinet ad collegium vel conuentum nisi in fundatōne aliter sit actum vel consuetudo aliter se habeat. d̄ iure patro. nobis. & no glo. de elec. c. i.

Electio quādō fit etiam absentes vocādi sunt si sine piculo vocari possint nisi cōsuetudo sit in contrarium. de p̄ben. cum in ecclesīs. li. vij & no. de offi. ordi. q̄uis. e. li. & vide quod no. vij. q. i. factus. Si tamen fiat electio a maiori parte capituli. licet alijs non vocatis nō propterea est ip̄o iure nulla. de elec. c. quod sicut. & no. e. ti. c. quia propter. & c. auditis. & quandoq; valet facta etiam a minori parte capituli. licet alijs non vocatis. puta si instet finis tē poris p̄fixi ad eligendum. vt no. io. an. d̄ elec. cum nobis.

Electōnis decretum quā formam habere debet vide de elec. innotuit. Que autē sunt de lib̄tātia & forma electōnis. vide p̄ Inno. io. and. & antho. e. ti. ecclesia nostra. ii. §. deniq; & an in dubio p̄sumatur electio solenniter facta. vide sub xbo p̄sumptio. §. p̄sumit quis.

Eligere an possit quis suspensus & vtrum ipse possit eligi. vide de cleri. exco. minis. c. finali. & vide sub xbo suspensus.

Eligendī facultatem habens non potest seipm eligere. no. p glo. & bar. in. l. plane. ff. qd cui? . vni. & in. l. si tibi mandauero. §. si tibi. ff. man. & no. p glo. de elec. cum in iure.

Eligentes licet eligant indignuz. vt homicidā illegitimum vel als irregularēm. nō ppter ea deuoluſ potestas eligendi ad supiorez ex negligētia. quia non est negligens qui eligit licet malum elegerit. nisi elegerit omnino incapacem vt feminaz vel infante. sed bñ p̄t deuoluſ ex malitia si scienter indignum elegit. no. in no. & io. an. de concess. p̄ben. cum nostris. i. p̄n. ad hoc vide Ro. conclu. ccliij.

Electores etiam mortuo electo q̄ de electōe sua litigabat cum tertio possunt in iudicio compare rere ratōne sui interesse & petere declarari ius eligēdi ad eos p̄tinere. & aduersariū amouendum fore. no. Ro. cōclu. clxix.

Electio an sit nulla si illiteratus ad dignitatem eccl̄asticam eligatur. vide sub xbo episcopus. §. episcopi & alij.

Electio quando tractat̄ non possunt electores

variare post scrutinū publicatū. vt in. c. publicato. de elec. quod intelligit quādo in scrutinio reperit quis a maiori pte nominatus. q̄ casu est ius sibi quesitum. & compellendi sunt electores ad electionem de eo faciendam in cōmuni. secus si in scrutinio non sit alijs a maiori sed a minori vel media dūtaxat pte nominatus. quo casu cum ex tali nominatōe nō sit noia to ius quesitum. compellendi non sunt electores. sed possunt variare. quia nulli iniuriaz faciunt ex variatōne p̄dicta. & sic cessat ratio. c. publicato. & consequent̄ cessat eius dispositō no. io. an. in. d. c. publicato. sup tex. in verbo. nequeunt. xvij. q. & facit quod no. de elec. cuz in iure. in glo. fi. & quod no. io. an. sup ea. Facit etiam quod idem io. an. no. in. c. publicato in. j. q. vbi dicit q̄ ante illud capitulū tenebat omnes docto. posse variari. cum igit illud. c. in ratōne sui. p̄hibeat variatōnem soluz in caſu quo electores possunt compelli ad electōez de psona nominati faciendā. quod est verum quādō fuit nominatus a maiori parte capituli. ergo si fuit nominatus a minori vel media pte seruabunt iura antiqua que non reperiūt exp̄sse correcta. & vide oīno. j. §. primo.

Electio quando tractat̄ & electores discordant in nominatōe psonae eligende. an vna p̄s possit ad aliam accedere. dic q̄ de accessu et eius effectu potest queri ad triplicem finem. p̄mo vt si p̄ accessu accrescat numerus vslq; ad duplo maiorem partez possit electio confirmari nlla exceptōe admissa. secūdo vt si crescat numerus vslq; ad maiorem partem licet non duplo maiorem. possit psona electa administrare ante confirmatōnem. tertio vt si crescat numerus vslq; ad maiorem partē possit cōmunicis electio valida fieri. quo ad p̄mos duos fines certum est in electōnibus virorum nō habere locū accessum. quia si ab initio vir electus fuit a duplo maiore pte tamē minor pars excipiēdo & pbando aliquid quod vota maioris partis nulla redderet confirmatōnem impedit. vt in. c. scriptum. de elec. & e. ti. si quando li. vij. licet etiam vir ip̄e sit ab initio a maiori pte electus. tamen ante confirmatōnem amministrare non potest. de elec. c. qualiter. & e. ti. auaricie. li. vi. Non est ergo mirum si qd non possunt ab initio. non possunt p̄ accessum. In electōibus autem mulierū licet abbatissa a duplo maiori parte ab initio electa debeat nulla exceptōe admissa confirmari. & si fuit a maiori parte licet non duplo maiori electa potest ante confirmatōnem administrare. tamen per accessum ex post nō potest hos fines & effectū consequi. vt in. c. indēnitatibus. §. si qua xbo. de elec. li. vij. qui tex. de his duobus effectib?

Edebet intelligi. quia in p̄cedentibus de illis effectibus loquit̄ p̄cedentia declarant sequētia. I. talis scriptura. de lega. i. Quo ad tertium finem ante. c. publicato poterat fieri accessus de minori ad maiorem partē et ecōuerso de minori ad medium partē capituli. et ecōuerso de pari ad parem numerū. vt no. io. an. in. d. ca. publicato. de elec. in. s. q. et p. c. publicato. statutum est q̄ post scrutinium publicatum nō possunt electores videlicet vna pars alteri succedere et variare in p̄udicium illius qui in scrutinio reperit nominatus a maiori parte. imo talis nominatus possit petere q̄ electores cōpellātur electōnem de eo facere in communi. Si ergo in scrutinio nullus reperiatur nominatus a maiori parte capituli vel media. poterit vna pars alteram accedere fm iura antiqua. que hoc casu non apparent immutata. et quia cessat ratio. c. publicato. quia nullus a minori parte capituli nominatus potest petē q̄ electores compellant eum eligere in communi. Si ergo his casibus aliquis nominatus a minori vel media parte capituli deueniat per accessum ad maiorem partem capituli. ille petere poterit q̄ electores compellant de eo facere electōnem in cōmuni p̄ iura predicta. et hoc voluit io. an. in. d. c. publicato. q. xvij. nō obstante. c. indemnitatibus. §. si qua vero. quia loquitur de accessu quo ad duos p̄mos fines seu effectus dūtaxat vt pdixi. et quia cum ille sit tex. nouus corrigens iura antiqua sic debet intelligi vt minus q̄ possit ledat et corrigat p̄ ora iura dūmodo aliquid operet. de elec. cuz expediāt. li. vij. Sed et si quis p̄tinaciter dicere dictum. §. si qua vero. indifferent et generaliter intelligendū de omni fine et effectu accessus vt ille nō possit fieri etiam quo ad finez faciendi electōnem validam licet p̄ accessum deueniat ad maiorem p̄tem. tamen nemo negabit q̄ si in contractu electōnis quis fuit a media parte capituli nominatus nō possit illi medie parti accessus fieri. quia ille. §. si qua vero prohibet accessum ad maiorem et minorē partē dūtaxat ergo ad mediaz partē poterit accedere fm iura antiqua que in hoc non reperiunt̄ correcta. et ita firmat io. an. in. c. quorundam. de elec. li. vij. sup xbo a minori. in nouella. et idem voluit in. d. §. si qua vero. in. s. glo. que licet p̄ma facie videatur facere cōtra. tamē recte intelligenti facit pro. quia et ibi finaliter dicit iura antiqua illesa seruari quādo electō fit a media parte capituli. et si diccas illi glo. responderi non potest. quia licet dicat iura antiqua illo casu manere incorrecta. tamen eodem casu concludit medie parti nō posse fieri accessū et conclusionē hanc p̄bat p̄ ratōz dicens q̄ ele

ctio facta media parte dūtaxat nedū de religioso sed de alio quocūq̄ est ip̄o iure nulla etiā fm iura antiqua eoip̄o q̄ est facta a maiori pte. vt patet. in. c. quia. ppter. et in. c. ecclā v̄ra. s. et q̄. de elec. ergo nō p̄t p̄ accessum ratificari. vt in regula. non firmat. Hic aduerte q̄ recte intelligenti responsio patet q̄ illa glo. loq̄tur in electōne. nos loquimur in nominatōne que electōnem p̄cedit. fateor q̄ electio eoipso q̄ non fit a maiore pte est ip̄o iure nulla et consequenter non potest q̄ accessum ratificari. § nominatio licet sit facta non a maiori sed media parte non est ip̄o iure nulla sed pendet ab euentu accessus. et siq̄ accessus crescat v̄sq̄ ad maiorez partē incipit valere et ex ea potest ad electōne in p̄cedi fm iura antiqua. de quibus s. et vide oīno sub verbo noīatio. et. s. s. px. Electio quādo spectat ad episcopum et capitulum simul et episcopus solus vel etiam cū minori parte capituli elegit vñ et maior ps capitulo elegit alium que electio valet. vide sub vbo episcopus. §. episcopus capit.

Electio tunc demum requirit obseruari formā c. quia propter. quādo fit de episcopo v̄l abba te vel p̄ncipali rectore i ecclā collegiata. nō autem requiritur illa forma in canoniciatibus et p̄bendis nec in alijs dignitatibus vel beneficijs inferioribus. vt no. glo. compos. Inno. io. an. et domi' antho. in. d. c. quia prop̄. de elec. et etiam requirit illa forma in episcopatis. quando electio fit p̄ viam compromissi. vt no. cal. et anth. in. c. cum in iure. de elec.

Electio non requirit seruari formam. c. quia ppter. consequenter non requirit q̄ fiat denecessitate collatio votorum. quia illa collatio iducta est ex forma predicta. no. compos. et io. an. de elect. in genesi. in xbo collatio. nec etiā re quirir q̄ fiat cōmuni electio p̄ vñ vice oīm no. io. an. in. c. sicut cum. de elec. in glo. ordaria. Et idem tenet inno. et compos. in. d. c. i. genesi. vt refert ibi. io. an. sup xbo apparēt. licet cal. et anth. cōtrariū sentiant in. c. cū i iure. de elec. Sed idē ant. stat cū inno. in. d. c. i. genesi. Eligere p̄t quis vt cōferat pingui bñficiū ex pluribus simul vacantibus quādo h̄z facultatem p̄ferendi p̄la bñficia v̄sq̄ ad certū numerum et facta collatōne et de isto numero dēpto vno si vacat duo alia simul quorū vñ est pinguius alio poterit pingui cōferre et illō elige re. no. glo. de p̄ben. q̄uis. q̄. li. vij. sup xbo de cedentium. in. fi.

Eligere an possit acceptās alterū ex pluribz bñficijs p̄ eum simul in diuerso tpe acceptas. vi de. s. xbo acceptatio. in. pn.

Ephiteota an possit dari emphiteo sim in dotē p filia sua. vid ro. clu. ciij

Emphiteosi finita p generatōnem finitam, pos sunt descendentes petere q̄ eis refirmetur. et si nō refirmatur sit eis iniuria et possunt appellare ad supiorez et petere ut eos cogat q̄ eis re firmatio fiat. vt no. bar. ff. de p̄uile. cre. l. i. fi. t. ff. de aqua coti. et esti. l. s. p̄mittitur. Opinio bar. videtur restringenda s̄m leges i quibus scribit p̄ quas mouet. videlicz quādo do minus vellet alteri in emphiteosim dari v̄l q̄n p̄nceps rem concessam certe p̄sonē non vellet successorī rei confirmare. nec ad v̄lus ip̄i p̄cipis conuertere sed rem in p̄mo statu dimittere vbi autē domin⁹ non vellet alteri in emphiteosim dare sed p̄ se et sua mensa rem retinere vel p̄nceps rem certe p̄sonē concessam ad proprios v̄lus committere. videf hoc fieri posse quia p̄ma charitas incipit a seip̄o et nemini in iuriam facit q̄ vtitur iure suo. et sic cessant rationes et argumenta legū p̄dictarū. vide etiāz bar. in. l. fi. mihi. et ticio. de ver. obli.

Emp̄tor re empta non agit de emptiōe contra venditorem si ei non denunciauit vt veniret ad defensionem litis. licet venditor sciuerit litem motā. no. bar. in. l. qui vxori. s. quod ego. ff. de adulte.

Emptor si agit ad rem emptam possit repellī p̄ exceptiōem precū non soluti. l. iulianus. s. of ferri. ff. de ac. emp. que exceptio sinō fuit opposita ante sententiam potest oponi in execu tione. vt no. specu. ti. de execu. sen. s. finali. v. item pone emptor. Si tamē non confidit d̄ vē ditore potest p̄cium deponere penes p̄sonam idoneam. quod sufficit s̄m bar. in. l. si solutu rū. ff. de solu. Sed glo. tenet in. d. s. offerrīq̄ debet p̄cium tradere. et ita tenet azo. in summa. de acti. emp. ad fi. p̄ iura que ibi alle.

Episcopus non potest cōmittere alteri q̄ vicario suo generali potestatem con ferendi beneficia vacatura. no. Ro. cō clu. ccclxx. et vide. s. verbo dignitas. caplīm. dispensatio. electio. platus. statutū. tē.

Episcopus licet ex consuetudine vel p̄uilegio habet collatiōnem certi bñficij siti in dioceſi alterius episcopi. non potest tamen resignatōez eiusdem bñficij recipere a volente illud pm̄tare. et sic licet ad eum p̄tineat collatio. nō tamē institutio nec destitutio. vt no. Ro. con clu. ccclxx.

Episcopus licet sit extra dioceſim potest bñfici aue dioceſis cōferre. de p̄ben. statutū. li. v̄i et ibi no. in glo. penul. et p̄baſ in. c. post electō nem. de cōces. p̄ben. et ibi no. p̄ io. an. sup v̄bo mandatis. In contrariū facit quia cōferre bñficiū est iurisdictōis. vt no. j. sub v̄bo iuris dictio. s. iurisdictōnal' actus. et illa que sunt iurisdictōis nō potest ep̄us facere ex suā dioce

sim. vt no. j. s. primo.

Ep̄us etiam ex suā dioceſim p̄t in pontifica libus celebrare et p̄dicare etiā sine licentia dioceſani loci. fm̄ Hosti. quod approbat cōsuetudo. licet inno. contradicat. Sed illa que sunt iurisdictōis et officiū sicut est crismare degra dare et ordinare et similia facere non p̄t extra suā dioceſim sine licentia ep̄i loci. cū licen tia sic. vt no. glo. in cle. fi. de p̄uilegijs. sup ver bo eidem.

Episcopus regularis habet disponere et cōferre omnia bñficia in sua dioceſi existentia. no. Ro. conclu. cccxxix.

Ep̄us fundat intentum suum de iure cōmuni i subiectōne ecclesiarū sitarum in sua dioceſi. et eodem modo archiepiscopus in sitis in sua p uincia quo ad archiepiscopalem dignitatem et in sitis in eius dioceſi quo ad episcopalem. no. antho. de cap. mo. c. fi. s. colū.

Episcopus probat subiectōnem eccle p̄ duo si gna. p̄mo ex eo q̄ constat prelatum accedere ad synodum episcopi. secūdo q̄ prestat ei ceu sum. Adverte tamen q̄ non sufficit p̄bare cēsum solutum nisi probetur in signū subiectōnis. vt no. e. c. h. colum. quod est verū quo ad vniuersalem subiectōz. sed quo ad subiectōez respectu ip̄ius census soluendi sufficit probare ip̄am census solutōnem. vt no. e. c. xix. colū na. v. nunc autē restat.

Episcopus non potest aliquem sibi nō subiectū ordinare sine liceutia sui episcopi. de temp. or di. c. fi. li. v̄i.

Ep̄us nō potest h̄re ecclām cathedralē cū p̄ positura. vt no. anth. de iudi. causam.

Ep̄us an possit concedere indulgentiā celebrā di et celeb̄are faciendi sup̄ altari portatili. vi de sub v̄bo missa.

Episcopus ex consensu capituli potest ex iusta causa rem vnius ecclesie alteri ecclesie concedere ad tempus et etiam perpetuo. no. io. an. de rescriptis. si propter. li. v̄i. in nouella. sup̄ verbo ecclesie tue fabrice. et idem no. de re. ec. non alie. dudum. li. v̄i. in glo. iusta videbā. vt no. de religiosis domibus. cōstitutus.

Episcopus potest cum consensu capituli vni re et diuidere ecclesias et perpetuam subtractiō nem vni ecclesie facere et alteri dare. no. fre. de senis. in tracta. p̄mu. q. xxiiij. Sine consensu capituli nō possit. vt probatur. xvij. q. s. perce p̄imus. s. sicut. et no. archi. e. q. c. et temporis qualitas. et hosti. in summa. de his que fiunt a p̄la. s. s. v. sed nec. et io. an. in cle. ne in agro. s. ad hoc. in verbo assensu. de sta. mona. et in cle. si vna. de re. eccl. nō alie. in v̄bo p̄sentiente. nec p̄t ep̄us p̄scribere qd̄ sine p̄sensu capi tuli possit vñire. vt ibi dicit io. an.

Episcopus potest parochialem ecclesiaz vni-
re episcopal vel alteri dignitati ex causa ratō
nabili.no. **R**o.conclu.cxiij. **C**u dic q̄ cu3 cō
sensu capituli non potest aliquod beneficium
vnire vel donare mense sue episcopal nec mē
se capitulari coniūcti nec diuīsim. vt no.glo.
de rebus ec.nō alienā.in cle.ij.sup vbo mē.
nisi esset beneficiū de mensa episcopi quia illō
potest donare capitulo autoritate sua.licz tu-
tius sit q̄ fiat autoritate suprioris. vt no. glo.
in cle.eadem sup verbo capitulo. **S**ed sine cō
sensu non possit vnire nec donare vnā ecclām
alteri. vt no. glo.in.e.cle.sup vbo p̄sentiente.
Episcopus sine consensu capituli non potest
quem beneficio p̄uare. vt no. de consue.c.ijj.
li.vj. et de excels.pla.c.j.hoc verū quando p̄
cedit ordine iudicario. als securis. vt quando
clericus citat et moneit vt resideat vel vt titu-
lum sui beneficij ostendat. vt colligis ex no. p̄
io.an.in addi.specu.sup rubrica.de cle.nō re-
sidē. vide j. h. ep̄us potest clericū .

Episcopus etiam in spectantibus ad eum non
iure p̄prio sed deuoluto haber requirere con-
silium capituli.no. anth.de elec.ne p̄ defectu
quod est verum de honestate nō de necessitate.
vt no.ibidem p̄ eum et p̄ glo. et vide qd no.
e.ti.cum in cunctis.

Ep̄us an possit facere statuta contra ius etiam
de consensu capituli. vide sub vbo statutū. h.
statutum contra ius cōmune.

Ep̄us an ea que facit p̄sumat in dubio facere
de consensu capituli. vide sub vbo prelat'. h.
platus p̄sumitur.

Episcopo quando incipit currere semestre ad
conferendū beneficiū ad eum deuolutū p̄ ne-
gligentiam patroni non p̄sentantis. vide sub
verbo patronus.

Episcopo ad quem p̄mo et ei ad quem secundo
ptinet collatio beneficij.currit temp' semestre
conferendi a noticia vera. et qui eam allegat
p̄bet. quia ignorantia p̄sumitur s̄m Innocē.
tū rota concludit q̄ archiepiscopo qui singul'
annis teneat celebrare conciliū p̄uinciale et in-
vestigare statutū beneficiorū sue p̄uincie. cur-
rit temp' a die deuolutōnis nō attento q̄ di-
cat illam ignorasse. si tamē pbabilem ignoran-
tiā allegaret. stare de hoc ipius iuramento.
Sed io.an.dicit hoc relinqui arbitrio iudicis
considerata qualitate beneficij et mō vacatio-
nis ac loci distantia et fama.no. **R**o.conclu.
cciiij.

Episcopus debet eligi et infra tres mēses a die
electōnis sue debet confirmatōnem petere als
cassatur electio. et infra alios tres mēses a die
pacifice possessionis adepte debet consecratō-
niem petere. quod siue fecerit siue non. p̄uatur

ipo iure p̄oribus beneficij dicto trimestri la-
pso.no. de elec. cum in cunctis. et e.ti.c. cōmis-
sa.li.vj. et nisi infra aliud trimestre iusto impe-
dimento cessante se fecerit consecrari. p̄uatur
episcopatu et sic in effectu ad consecratōz dan-
tur sex mēses. vt est tex. de trans.pla.int cor-
poralia. licet in.c.qm quidem dicas de. v.mē-
sibus tantū. vide glo.de elec.si electio.li.vj. i
glo.penul. et p̄uatio p̄dicta fit p̄ sententiaz nō
ipo iure. vt. d.c. quoniā q̄dem. nec requiritur
q̄ aliqua monitio p̄cedat s̄ sufficit sol' lapsus
tempis ad hanc p̄uatōnem. vt. d.c. cum in cū-
ctis. tibi no.p̄ compos. et io.an. et ad hoc vide
quod no.p̄ inno. et io.an.de p̄ben.extirpāde.
et p̄ antho.in.d.c. cum in cunctis.

Episcopus postq̄ est consecratus non p̄t de-
poni nec ab amministratōe vel episcopatu re-
moueri. nisi p̄ solum papam vel habentem ab
eo mandatū. sed excommunicari suspēdi vlin-
terdici potest p̄ archiepiscopuz et p̄ eius offi-
cialem archiepiscopo absente.no.an.de iudi.
c.j.v. opono quinto. ibi plene videoas p̄ q̄s
atra epūm procedi possit.

Episcopi appellatōne in materia iurisdictōnali
comphendit electus confirmatus.s̄ in ma-
teria p̄portionabili vel indifferenti cōprehen-
ditur solus cōsecratus.no.anth.de iudi.c. at
si clericī. h. de adulterīs. v. h. ex parte p̄sonē.
de quibus autē cognoscere possit electus et cō-
firmatus nō dum cōsecratus. vide antho.e.h.
v. venio ad declarandum. **S**ed rota simplici-
ter dicit q̄ ille q̄ non est consecratus. nec dicit
episcopus nec p̄ episcopo scribis licet sit ele-
ctus et confirmatus. vt no. **R**o.conclu.cccxv

Episcopi et talij q̄ ad dignitates eligunt v̄l pro-
mouentur debent esse litterati. als p̄uantur et
remouentur. de eta. et quali.c.fi.. et de elec. si for-
te.li.vj. et vide quod no.doc.de elec.cū in cū-
ctis.in p̄ncipio. et defectus scientie reddit ele-
ctōhem nullam et potest p̄nunciari nulla pro-
bato defectu. non tamen sufficit cōtumacia p̄
p̄batōne si citatus vt yeniat ad subeūduz ex-
amen nō veniat. vt no.lap.in.d.c.si forte.

Episcopi et archiepiscopi non debēt a clero ex-
actōnes indebitas facere. als p̄uuntur. d ex-
ces.prela.c.j.sed debent solum p̄curatōnes et
debita subsidia exigere. de cerīsi. cum aposto-
lus. et debitum est quādo episcopus ad papā
vel ad regem vel synodum vel quādo facit ex-
pensas p̄ communib⁹ negocij⁹ diocesis s̄m
innocen. vt no.io.an.de sta.mona.c.j. Item
vbicung⁹ episcopus indigeret sine culpa sua.
vt no.io.an.d.c.cum aplus. vide io.an.de iu-
de.ad liberandam.

Ep̄i et supiores plati h̄nt mez et mixtū implūz
et q̄ sunt meri imperij. vide **R**o.conclu.cccxcix.

Episcopus et inferior episcopo an possunt absoluere ab excommunicatōne. vide sub verbo . excommunicatio. §. excommunicatū possit.

Episcopus eo ipso q̄ est episcopus habet ius canonie annexum. vt no. glo. de concess. p̄bend. c. postulatis. ille tamen canonicus non requirit p̄bendam quia satis p̄bendatus est de mēsa sua nisi cōsuetudo aliter se habeat. vt no. io. han. an. super dicta glo. et vide aliam glosam. optimā melius declarantē in. c. irrefragabilis. §. excessus. de offi. o. ordi. licet hostien. dicat q̄ episcopus non potest esse canonicus. q̄ idem non potest esse pater et filius. quod io. an. reprobatur. de p̄ben. cum in ecclesia. li. vj. in nouella. et vide illum textum.

Sanior ps que sit

Episcopus est caput capituli et canonici siue capitulum sunt membra et faciūt unum corpus. et ubi in electōne vel collatōne discordat episcopus a capitulo. statur diffinitōi episcopi si habet vocem in capitulo ut platus nisi aliud ratōnabile obſtitat. si no habet vocem ut canonicus statur diffinitōi sanioris partis capituli. nisi aliquod ratōnabile obūciaſ. no. 3o. an. in. c. j. de excels. pla. Alibi etiam dicit h̄ casu stare diffinitōi episcopi nisi recuseſ. vt suspectus. vt no. io. an. de concess. p̄ben. postulatis. sup verbo nobiscum. Et qđ dixi stari definitioni sanioris partis capituli quando episcopus habet vocez ut canonicus. dic illā censiōne saniorēm partē que cum episcopo concordat licet sit minor numero. nisi alia ps numero maior aliquid ratōnabile oponat. vt notat io. an. fm hosti. de his que si. a pla. c. quanto sup hoc vide quod pulchre no. an. de concess. p̄ben. postulatis. ubi concludit q̄ si episcop̄ habet vocem ut platus. et in capitulo sunt. xx canonici. non valet quod facit episcopus cuj x. quia nō habet secum maiore partem capituli. secus si vocem habet ut canonicus. Idem tenet compos. in. c. cum ecclā vulnerata. de eccl. idem archi. xxij. di. in pn. idem io. an. in. c. j. ne se. va. li. vj. sup verbo assensu. et ex his reprobatur opinio hosti. recitata p̄ io. an. in loci palle. in quibus concludit vocem capituli facere maiorem ptem capituli cui adheret et p̄ qua diffinit simul. quod falsum est et eā reproabant docto. p̄fati. et fre. de senis. consilio suo. ccxxij. q̄ etiā tenet nō valere qđ facit maior ps capituli ep̄o contradicēt q̄ debet ut plā in teresse. Sed contrariū sentit in hoc io. an. i. c. a collatōne. de appell. li. vj. in nouel. dices q̄ h̄ nūq̄ esset dare maiorem ptem ep̄o p̄tradicente. et sic p̄t sp̄ ep̄us etiā solus electōnes et collatōnes impedire qđ esset absurdū. et iura sic debent intelligi q̄ nō sonent in absurdum. Episcopus in dubio p̄sumit esse in capitulo ut

platus non ut canonicus. et p̄ quos act̄ apparet eum ibi stare ut platum vel ut canonicū. vide glo. de appell. a collatōne. li. vj. et ne se. va can. c. j. e. li. et tex. in. c. statuimus. de maio. et obe. Sed qualitercūg sit in capitulo non habet nūlī vnam vocem. vt plene disputat 3o. an. in. d. c. a collatōne. in nouel. li. vj.

Episcop̄ si puidet de beneficio auctoritate iuris quod et non competit. an valeat si auctoritate alterius iuris et ex alio capite ius ei cōpetebat. vide sub. v. p̄uisio facta.

Episcopus nō potest esse procurator alterius nisi in causa amici. episcopat̄ et ecclā sue. vt no. an. et inno. in. c. cū. i. et a. de re iudi.

Episcopus nō consecratus licet electus et confirmatus an possit causas criminales cognoscere et dissimile. vide sub verbo vicari⁹. §. vicarius episcopi licet.

Episcopus potest facere statutū cōtra aliquaz consuetudinē ecclesie. sed nō cōtra ius cōmūne licet populi seculares et cōtra ius cōe statuere possint. et ratōnem differētie ponit antho. de consti. cū. m. vij. colū. x. nota q̄ canonici. vid quo ad epūm quod no. sub vbo statutū. §. cōtra ius cōmūne. et vide. §. verbo canonici. §. canonici an et quando.

Ep̄us fundat intētu suum de iure cōi sup iuris dictōe puniendi excessus in sua diocesi excluso quolibet alio plato inferiore. et si inferior tamē iurisdictōz habeat. h̄ ex consuetudine. vt no. anth. de fo. compe. cū cōtingat. in. iiiij. nō. Idem no. glo. in. c. irrefragabilis. §. excessus. de offi. ordi. et quod dictū est de causis criminalibus. idem in m̄rimonalibus. vt est casus in c. accedentib⁹. de excels. pla. et idem in omnibus dignitatē tamē p̄cēntibus quorum aliqua ibi exprimuntur et aliqua supplentur per io. an. in nouella. Scias tamen q̄ consuetudo non possit dare iurisdictōnem inferioribus ab episcopo deponendi clericos. vt no. io. an. in d. c. cum contingat. ad fi. et idem teget antho. ibidem.

Episcopus potest de iure communi iurisdictōnem exercere in tota sua diocesi etiam i causis in quibus inferiores prelati habent ordinariā iurisdictōnem. et inter episcopum et altos inferiores est locus p̄euentiōni. et si non constat quis p̄uenit. prefertur episcopus ratione majoritatis. no. io. an. in. c. pastoralis. sup. j. glo. de offi. ordi. et antho. in. c. cum contingat de foro competen. Ex consuetudine tamē potest inferior solus excluso episcopo iurisdictōnem habere in certo loco. vt no. 3o and. in. c. cum episcopus. de offici. ordinari. libro. vj. in nouella. et antho. in. d. c. cum contingat. vj. columnā.

Episcopus nō cōsecratus non potest exercere illa que sunt ordinis. vt no. hostiē. compos. et io. an. de elec. transmissam. t archidia. xcvi. di stin. peruenit.

Episcopus debet creari t deputari in ciuitatibus non in castris. vt patr in. c. s. de pūl. t de bet deputari in ciuitatibus honorabilib' non in paruis. vt ptz. lxx. di. episcopi.

Episcopus potest clericū beneficio pūare si monitus non ostendat titulū beneficiū. vt no. io. an. in addi. specu. sup rubrica. de cle. non residen. quod intellige in beneficio recenti. secus in retuso. in quo sufficit clericū iurare se habuisse titulū ab illo qui dare potuit. vt no. ho stien. de symo. licet hely. t fre. de senis. psilio ccxxxiiii. vide. s. h. epūs sine consensu.

Episcopus non potest legitimare filium illegitimum. sed potest dispensare cōtra illegitimātatem habilitando eum. vt no. anth. in. c. per venerabilem. qui filiū sunt legit. in. xx. colum. v. nunq autē possit episcopus.

Episcopus nō potest p̄scribere q̄ etiam in casu illico possit rem ecclē sine consensu capituli alienare. vt no. io. an. in cle. si vna. in vbo. cō sentiente. de re. ecclē. nō alie. t hoc pbat tex. t ibi no. inno. de re iudi. cū causa. t de ap. ro mana. ad fi. sup vbo scripta. li. vj. in nouella. Epistola. vide sub vbo absens.

Equipollens. vide sub vbo indissinta. Equitas quādō p̄feratur rigor vleco tra. vide Ro. conclu. xxv.

Equitas nō scripta est seruanda p iudicem. vt in cle. q̄ quis rigor. de ap. t no. Ro. conclu. ccccij

Ecclitio citatōnis vel alterius actus nō viciat actum si de persona constat p alias circūstantias. t idem si sicut error nominis in rescripto. vt no. Ro. conclu. cxxix. t no. Inno. in. c. significante. de rescriptis. t pbaf p tex. L. de testa. l. si in nomine. t insti. de le. s. si d̄s in homine. t vide bal. in. d. l. si in nomine. t L. de here. insti. l. fi. t inno. t io. an. cal. t antho. in. d. c. significante. t p̄ hosti. plenissime. in summa. de rescriptis. s. que possunt. in. s. t. h. colum. t p̄ specu. in titu. de rescriptis. presentiū. s. ratōne autē. v. quid de dubitante. t quid ibi no. io. an. in addi. specu.

Error iuris excusat quādō pp̄ter varias opiniōnes doctorū est dubiū iuris pbabile. no. io. an. de postu. p̄la. c. s. ad finem. t vide sub vbo sententia. s. l. tentia lata expresso iuris errore.

Error si est commissus p̄ procuratorem in dādis positionibus. p iuramentum potest corrigi p̄ p̄ncipalem sine expressa reuocatione erroris. Sed p̄ncipalis positōnem ab eo datam per

iuramentum reuocare non potest. no. Rotā. conclu. lvij. quod intellige nisi alleget errore maxime in facto alieno quem vult probare et reuocare. iuxta no. in. c. cum in positōnibus. de iure iūf. li. vj. quod allegat dicta decisio. io. Em iura que alle. debet intelligi.

Errorēm suūz potest procurator reuocare t cō trarios articulos siue contrariam materiam dare etiam si p̄mam materiam dederit p iura. mētum licet de errore suo non doceat aliter q̄ p iuramentū sup errore prestatum quod pro cedit magis de stilo q̄ de iure. t hec vera in causis beneficialib' t matrimonialib'. In p̄phanis autē nō potest reuocare qđ cū iuramento dedit. als sic. no. Ro. conclu. cclij.

Error communis habetur p veritate in iurisdictōne ordinaria. secus in delegata in q̄ non sufficit probatio cōmuni reputatiōnis. no. in nocen. de rescriptis. dilecta. quod limita quādo error siue viciū est circa cōmissionem delegantis qui est actus p̄uatus. secus si viciū siue error esset in persona delegati. per textuz in. c. ad probandum. de re iudi. vt no. antho. in. d. c. cum dilecta. vide omnino Cal. in. d. c. ad pbandum. cuius dicta ponunt sub verbo excommunicatio. s. excommunicatus non potest esse iudex.

Error confessionis licet possit reuocari vscq ad sententiam. tamē secus si allegetur error i scriptura instrumenti. pducti. no. innocē. de censi. cum olim. ad finem. t bar. in. l. non fatetur. ff. de confes. t vide omnino. j. s. error tacite. quod limita quo ad verba dispositiua i instrumento contenta non quo ad narratiua. q̄ confessio que insurgit ex productōne instrumenti non traditur ad ea que instrumentū nō probat. vt no. bar. in. l. post legatum. in p̄nci. ff. d̄ his quibus vt indignis ause. t idem sentit rota. conclu. cclxx. Sed verba narratiua non p bant nisi inter contrahentes ergo tē. Prop̄ ea dicit antho. q̄ producens instrumentū potest postea dicere illud non solenne t non face refidem. in. c. cum venerabilis. de excep. v. colum. v. opsono q̄ contra. t pdicta procedunt in confessione tacita que insurgit ex productōne predicta. secus si pars expresse confiteret dando articulū de contētis in instrumēto. q̄a tūc narratiua instrumēti sunt redacta i dispositiua p exp̄ssaz p̄fessōz. t tūc illa p̄fessio p̄cor dās cū instrumēto reuocari nō pōt nec admit tif ps ad pbandū p̄riū. t pbaf p̄fessio s. memoratiōne instrumēti facta licet instrumentuz de se in verbis narratiuis vel etiam alijs non probaret. ex hoc voluit inno. in. d. c. cū vene rabil. in glo. nō ēverū. v. s. si p̄fiteat. l. bar. in d. l. post legatum dicat q̄ potest pbare cōtra

rum. sed loquif quādo instrumentū est de se nullum. **A**dde q̄ articulus datus p̄ modā ob lectus nō potest reuocari. tex. notabil. d̄ elec. c. ab eo. li. vj. t̄ vide sub verbo pducēs instrumentum. t̄ vide omnitio. s̄ verbo cōfessio. s̄ cōfessione. t̄ s̄. cōfessio indeliberate.

Erro rōmūnis non iuuat nec p̄ veritate habetur quādo sententia publice lata est cōmūi error siue cōmūni opinioni contraria. quia tal cōmūni opinio nō est p̄babilis. sed ille qui vult se ex cōmūni opinione iuuare sciebat veritatem esse cōtra opinione cōmūne. no. cal. d̄ e rōtū. ad. pbandum. t̄ anth. de p̄ben. di lectus. in penul. colum.

Erro rōiuris vel facti qualit̄ p̄betur. vide bar. in. l. non fate. ff. de confessis. t̄ vide sub v̄bo ignorantia. in. p̄n.

Erro rōmūnis an faciat gesta valere. vide inno. de offi. dele. cum sup. t̄ de elec. cū dilect. t̄. c. nihil. vbi plenius loquif. t̄ ibidem vide compos. io. an. t̄ anth.

Erro etiam in facto pprio tolleraſ vbi agitur de damno vitando. l. sed t̄ si me p̄sente. in pri ci. s̄. cum iter. ff. de condi. inde. t̄. l. si tibi libe rum. ff. de acti. emp. t̄ no. p̄ bar. t̄ bal. in. l. sed t̄ si me p̄sente. t̄ p̄ dy. t̄ io. an. in nouella. in regula ignorantia. li. vj. t̄ talis error p̄batur eo ipo q̄ p̄batur rem aliter se habere. vt no. glo sa in. l. cum in debito. in p̄n. ff. de pba. t̄ c̄ tex. in. l. si post diuisionem. L. de iur. t̄ fac. igno. t̄ p̄ bar. t̄ bal. in. d. l. sed t̄ si me p̄sente. Et p̄dicta sunt vera in errore adhibito extra iudicium. idēz si adhibet in iudicio circa preparatoria. sed si circa decisoria tunc non p̄sumitur error licet p̄betur rem aliter se habere. nisi p̄bentur alie circūstātie ex quibus error prelūmatur. vt no. bar. in. l. non fate. ff. de confessis. v. sed quero qualiter.

Erro rōiuris tolerat vbi agit de damno vitando. l. iuris ignorantia. ii. ff. de iur. t̄ fac. igno. t̄ no. p̄ bar. t̄ bal. in. l. h. L. quod me. cau. Idē dy. t̄ io. an. in nouella. in regula ignorantia. li. vj. t̄ p̄batur talis ignorantia ex qualitate faceti t̄ psonarum. puta si dicens se errasse erat grossus t̄ illiteratus. vt no. bar. in. l. non fate. ff. de confes. vel si in negocio in quo erratum erat varie t̄ p̄bables opiniones sint. vt no. io. an. in. c. de postu. in nouella. in fine. **P**redicata limita in errore iuris adhibito ex iudiciis secus si in iudicio adhibeat quia ille reuocari non possit. vt no. bar. in. d. l. non fate. v. for mo vnam questionem.

Erro rōiuris non impedit p̄scriptōnem. vide sub v̄bo p̄scriptio. s̄. p̄scribere volenti.

Erro tacite confessionis surgentis ex pductōne instrumenti non potest reuocari nec admit

titur quis ad pbandum talē errorem. secus i simplici confessione abstracta ab instrumēto. quia p̄mo casu pducens instrumentū potuit t̄ debuit atēq̄ pducere deliberare an sibi expedire pducere. sed sepe ex improviso et in deliberate emanat cōfessio. quia memoria labilis est. Item plus est habere tacitā cōfessio nem t̄ instrumenti plationem cōtra confessio nem tantū. ita no. Inno. t̄ io. an. de censi. cū olim. in fine. **P**redicta limita quādo p̄ errore improbab instrumentū directe. secus si indire cte puta pduxer instrumentū in quo appareo debitorem in. x. pducendo. confiteor tacite q̄ sū debitor. volo p̄bare q̄ solui vel q̄ feci pactū de non petēdo t̄ consequenter q̄ nō sū debitor in effectu debeo admitti. quia ista pbatio non repugnat veritati instrumenti. Ita no. domin⁹ anth. in. d. c. cum olim. Ex pmissis aparet q̄ illi qui p̄ dictam theoricā inno. pcludūt q̄ cōfessionē deductam in instrumenti v̄l. alia scripturam reuocari nō posse ratōe alicui⁹ erroris. nō bene allegant. quia inno. hoc non dicit. sed bene dicit q̄ confessio tacita que surgit ex pductōne instrumenti non reuocat. quia duo concurrūt. l. confessio t̄ instrumentū. sec ergo vbi est alterū tantum fīm eum. ideo si ad uersarius pducere instrumentū in quo contineretur cōfessio mea. possem illā cōfessionē reuocare ratōne erroris pīnde. ac si de illa nō la fuisset scriptura facta. Item p̄dicta limita i pducente scripturā siue instrumentū que vel quod de se facit plenam pbatōnem. sec in pducente scripturam que datur vt contēta ī ea aliunde p̄bentur. vt patet in pducente articulū vel positōnem. nam ratōe erroris potest talis positio t̄ articul⁹ reuocari. vt no. io. an. in. c. cum in positōnibus. de iuriū. li. vj. in v̄bo sup iusta causa. t̄ vide. s̄. s̄. error p̄fessōis

Et. ista dictō est ampliatiua. no. bar. in. l. cū antiq̄orib⁹. L. de iure. delibe. t̄ p̄pterea natura istius dictōis est diuersa p̄lungere. q̄nq̄ tñ copulatiua ponit p̄ disiunctiuā sed im. p̄pe. t̄ q̄n ponit inter duo adiectiuā non requirit in eodez subiecto p̄cursū v̄tri usq̄ s̄ verificat in alio tñ. vt no. anth. i. c. penul. devi. t̄ ho. cle. in cle. in plerisq̄. d̄ elec. Et de natura h̄ dictōis vide plene p̄ anth. deco ba. cle. vestra. v. nō q̄ materia. t̄ p̄ bar. l. l. si his q̄. s̄. v̄trū. v. nota q̄ materia. ff. d̄ re dub. vbi plenissime loquitur. t̄ vide omnino p̄ eius in. l. s̄. ff. de pac.

Et circa hoc v̄bum denotat tempis p̄tinuatōz no. Ro. conclu. xxv.

Et si. hoc verbum licet cōmūniter significet ad uersatiū p̄ q̄uis. vt patet de p̄ben. dudu. li bro. vj. t̄ de insti. c. s̄. e. li. de iniurijs. c. s̄. e. li.

Tamen quādōq; ponit pditionalē ad como
dū pferentis. vt nō. antb. de excep. c. cū ve
nerabilis. h̄. colū. v. nota scđo.

Et asta copulatiua qñq; non p̄iūgit. vt l. si ita
q; heredes. ff. de here. insti. quā. l. nota.

Elas. vide supra in xbo annus.
Eidēs et euidentissima pbatio q; dicat
vide sub xbo pbatio. h̄. probatio indu
bitata.

Exceptio firmat regulā i casib; nō exce
ptis. de p̄uile. si papa. li. vj. 7. ff. de pe
le. l. nam qd liquide. in fine. nō. Ro. 2.
cccxxvj. 7 vide supra xbo articulus.

Exceptio l̄z firmat regulā tñ nūq; ampliat eaz
nō. Bar. ff. de ysu. le. l. generali. h̄. vxori. et d
fun. instruc. l. q̄cqd. h̄. deniq;. 7 vide in cle. j. d
pbē. 7 pe. do ant. in. c. licz. de offi. vica. li. vj.
licz lap. ibi dicat p̄trariū. in vlti. q̄stione.

Exceptio l̄z debebat specialiter apponi tamen
q; qd deducit ad iudiciū p reū l̄z non dicat q;
excipliō deducit: tñ in ym excipliō intelli
git. 7 p̄sumit esse deductū. nō. Ro. 2. cccxiiij
l̄z aut̄ non sit necesse q; exceptio specificē 7 in
forma oponat sed sufficit factū narrare ex q;
resultet exceptio. tñ si oponat inepit: excipli
ens succubit. nō. Bal. in. l. j. h̄. labeo. ff. d. flu.
et ne qd in flu. 7 in. l. j. ff. de excep. et Ly. in. l.
domū. L. de rei vendicati.

Exceptio dubia q; p̄t p̄cludere 7 nō p̄cludere
debet admitti cū postea possit i. pcessu detegi
7 declarari. nō. glo. de pcura. ex insinuatiō
tant. d̄ resti. spo. in litteris. ix. colū. v. ex his
decidit.

Exceptio spoliatiōis facte p tertiu l̄z possit op
poni executiōi. tñ nō. pcessui nec dissitioni.
vt nō. Ro. 2cl. cccxix. nō. antb. d̄ resti. spo.
l̄fis. viij. colū. v. oppono q; agenti.

Exceptio spoliatiōis facte ab alio q; ab actore
q; non mādauit nec ratuz habuit nō p̄t oponi
nisi i criminalib; causis vel nisi spoliatio con
cludat inopiam. nō. Ro. 2clu. cccxix. et nō.
antho. de resti. spoli. in l̄fis. viij. colū. v. oppo
no q; agenti.

Exceptio spoliatiōis rerū p̄uataꝝ nō p̄t oponi
ni q; agētē sup ecclesiasticis nec ecōuerso. nō.
Ro. 2clu. cccxix.

Exceptio aliq; an possit oponi q; executionem
grē. id ē p̄tra inductionē in possessionez. vide
sub xbo executio.

Exceptio banni vel excōicationis q; obstabat
cedēti an obſtet cessionario. vbi p̄ 3o. an. de
iure patro. c. s. li. vj. in ouel. sup glo. penul.

Exceptiones etiā nullitatis si rehiciūt p̄ prescri
ptum vel p̄stitutiōem intelligat etiā de pem
ptorūs 7 nullitatib; etiā de defectu iurisdicti
onis pcedētib;. vide s̄b xbo rescriptū p qd.

7 s̄b xbo lex. h̄. lex siue p̄stitutio p̄cludēs.

Exceptio an transeat ad singularē successorez
actiue 7 passiue. vide plene p antb. d̄ iudi. q;
v. venio ad scđm.

Exceptio an actiue 7 passiue trāseat ad vniuer
salē successore etiā q; nō causatius a p̄decesso
re vt successor i dignitate. vide plene p antb.
de iudi. q; v. venio ad scđm. et v. venio ad
quartū.

Exceptio h̄ actorem oposita q; p̄uandus veni
atiure qd habeat i re quā petit. ē admittenda
l̄z non ipo iure sed p̄ s̄niā p̄uandus ē. vt nō.
de cau. posses. pastoral. in glo. penul. qd intel
lige si excipliē petat actore p̄demnari 7 pua
ri p̄ s̄niā 7 se absoluī. q; s̄niā sup ista p̄uatio
ne est necessaria. nō. antb. de fo. cōpe. c. si dili
gēti. xj. colum. v. l̄z posito q; reqrat.

Exceptionē habēs p̄t aduersariū p̄uenire im
plorādo officiū iudicis ne ab eo inquietet l̄z
ab ipo nō p̄ueniatur nō. antb. de iure iūr. qn
tauallis. v. venio ad scđz quo iure. Et aduer
te notabilitē q; tale officiū implorabit a iudi
ce iūpius implorātis nō a iudice eius h̄ quem
implorat. q; hoc casu ille cēset iudex compe
tens ad dictū iudicis officiū qd venit loco ex
ceptiōis q; eēt cōpetens sup ipsa exceptionē si
actor agēt. vt nō. e. c. v. venio ad q̄rtū.

Exceptio ordinis: vt prius de vna causa q; de
alia cognoscā. 7 omnis exceptio q; non p̄pē
tuo l̄z ad tps impedit ē dilatoria. nō. Bar. l.
ij. ff. de excep. 7 idē in exceptione p̄iudiciali.
vt qñ vna causa est p̄iudicialis ad aliaz. ideo
talis exceptio nō p̄t oponi post litis p̄tes. L.
de pba. l. exceptionē. ij. colum.

Exceptio dilatoria habēs causam successiūaz
7 multiplicatiā nō cōsumitur p̄ litis contes.

Ideo exceptio q; bannit' non audiat' 7 exce
ptio loci nō tuti 7 exceptio q; q̄s nō cōueniat
ultra duas dietas. exceptio fori: p̄nt oponi
post litis cōtes. si reus de nouo citat'. quia de
nouo grauaf. que exceptio pdest quo ad fu
tueros act' nō quo ad p̄teritos. nō. antb. d̄ re
scriptis. dilect'. h̄. et spe. in ti. de app. h̄. restat
v. 7 nō. 7 in ti. de cita. h̄. qd si re'. 7 vide h̄. h̄.
exceptio cōpetēs ex statuto.

Exceptio declinatoria iurisdictiōis non p̄t op
poni p̄ illum q; interrogatus p̄sente iudice an
velit coram eo respōdere dicit q; sic: ex q; patz
q; anteriori actu litis p̄tes. p̄cludif via ad de
clinatoria. nō. antb. d̄ iudi. c. s. v. nō septimo
vtilē. vide bar. in. l. nō videff. ff. de iudi.

Exceptio declinatoria iurisdictiōis nō potest
opponi p̄ illū q; ante litis p̄tes. interrogat' an
coraz iudice yellet litigare respōdet q; sic. qd
est verū qñ sciuit yel scire debuit exceptionez
sibi cōpetere. alſ secus. Item l̄z veruz quādō

respōdit se velle litigare. si autē cōstituat p̄curatōrē ad respondenduz saluis exceptiōibus suis: tūc secus. nō. ant. dī iudi. c. j. v. opono q̄ locus. t. v. ex his decidit.

Exceptio declinatoria supueniēs post lītē consel. sicut possit oponi nō obstante p̄testatione; ita et supueniēs post pactuz de non litigando p̄t oponi nō obstante cōstitutione et pacto. q̄ pactum et renūciatio restringit ad causam subsistentē fīm t̄ps pacti et renūciatiōis. et idē in exceptiōe recusatoria ppter suscipitōnē. nō. anth. de iudi. c. j. v. opono scđo q̄ hec.

Exceptio declinatoria iurisdictiōis non tollit p̄ satisfactionē de iudicio sisti vel de iudicato soluēdo: de mādato iudicis factā. q̄ illa satis datio recipit intellectū: p̄mitto sistere put d̄ iure debeo. nō. ant. de iudici. c. j. v. ex his decidit. et **B**ar. dere iudi. l. qdaz cōsulebat. nec etiā tollit per aliū actū quē p̄ corā iudice facit ante lītis cōtesta. nō. anth. de re iudi. inter monasteriū. v. opono q̄ p̄. vide tex. et **B**ar. in. l. nō videt. ff. de iudi. et vide **J**. sup vbo renūciatio. q̄ renūciare nō intelligit exceptioni.

Exceptio excōicationis p̄tra p̄curatōrē excōmunicatiū lī sit dilatoria: p̄t oponi etiā post lītē p̄testa. ppter periculū excōicationis quia causa oponēdi est successiua. nō. anth. de p̄ba. post cōfessione. penul. colū. **E**t si dicta exceptio oponit p̄tra iudicē: corā quo p̄bāda sit vide **J**. an. de excep. pia. li. vj. sup verbo iudex. in nouella. et p̄ **B**ar. in. l. qdām p̄sulebat de re iudi. et p̄ anth. de offi. dele. cū sup. et per

Exceptio cōpetens ex (dñicū. in. d. c. pia. statuto q̄ bānitus non audiat. non p̄t oponi q̄ bānitiū in causa appellatiōis si i causa p̄ncipali bannit' fuit reus originari': siue fuit appellās siue appellat'. **S**z si fuit actor originarius i p̄ncipali in q̄ non fuit oposita exceptio bāni. tunc si ē appellās: non p̄t oponi in causa appellatiōis. q̄ in illa reus censem. si appellat' nō audis oposita exceptiōe nisi etiā appellās appellationē suā p̄sequat'. nō. anth. de excep. c. significauerūt. vj. colū. ad fi. et vide **S**. q̄ exceptio dilatoria.

Exceptio p̄iudicialis an sit p̄us trāctāda et fini enda q̄ causa p̄ncipalis et an pcessus simul super vtroq̄ valeat. vide anth. in. c. tua. d. or. cog. in p̄ncipio. et scđa opon. et p̄ **B**ar. in. l. fundū. ff. de excep. lī **B**ar. ibi loquac̄ i pluribus actionib̄ p̄ncipaliter intentatis quaz vna est ad alia p̄iudicialis.

Excipiēs de delicto an teneat exp̄mēre locū et t̄ps delicti sicut sit in accusatiōe. vide sub vbo t̄ps. q̄ t̄ps non solū.

Exceptio p̄emptoria de q̄ p̄stat p̄ instrumētuз p̄ oponi in vim dilatorie ad pcessuз impedi-

endū. et idē in qualibet alia q̄ sit notoria. qđ ē singulare. vt nō. spe. in ti. de excep. q̄ edicto. v. lī an re'. et. v. vt autē. et idē nō. anth. de rescriptis. sup līris. xvij. colū. taciturnitas tñ di cte exceptionis de q̄ p̄stat in instrumēto non viciat rescriptū tāq̄ surrepticiū: lī taciturnitas notorie sic. vt nō. xvij. colū.

Exceptio surreptionis in beneficialib̄ p̄t op̄oni nō solū ad merita lī etiā ad pcessum et līras: q̄ surreptio non solū viciat grām lī etiā rescriptū et pariter afficit vtrunc̄. vt nō. **J**. an. de excep. pastoralis. ad finē magne glo. et de rescriptis. p̄stituistis. qđ ē verū qñ in līris creatur simul ius et iurisdictio. vbi aut p̄mo p̄ līras ius creator: postea ex iteruallo dātur littera q̄ in possessionē mittat. tunc lī p̄me littere surrepticie sint nulle et illas p̄t opponi et p̄tra rescriptū q̄ in possessione ducaet. non p̄ dicta surreptio oponi. vt nō. **J**. an. in. c. j. de lītis p̄testa. li. vj. et ibi **J**. an. in nouella. et idē dicit anth. de rescriptis. p̄stituistis. penul. colū. **S**z aliter distinguit i. c. sup līris. c. ti. xvij. colū. vbi etiā dicit idē in p̄ilegijs qđ i beneficiālib̄. et idē dicit **J**. an. fīm cōpos. in. c. ad audiētiā. ii. de rescriptis.

Exceptio pacti de nō agēdo vel iuramēti d̄ nō agendo ē declinatoria fori. ideo debet oponi an lītis p̄testationē ad impediendū pcessum. postea autē oponi nō p̄t sec'i exceptiōe pacti de nō petēdo nō firmato iuramēto. q̄ illa est p̄emptoria. ideo debet oponi post lītis p̄testa. nō ante. vbi autē pactū eset iuramēto firmatū vel simplicit̄ q̄s iurasset nō petere: tūc etiā an lītis p̄testa. p̄t oponi exceptio vt impeditat p̄iurii. nō. **J**. an. in nouella. in. c. j. de lītis p̄testa. li. vj. Idē i pacto vel iuramēto d̄ nō p̄ueniēdo qđ in pacto de nō agēdo. vt nō. **J**. an. de rescriptis. ad audiētiā. ii. in. fi.

Exceptio pacti v̄l iuramēti de līris nō impetrādis debet oponi p̄tra rescriptū an lītis p̄testa. postea oponi nō p̄t. vt nō. **J**. an. de rescrip. c. p̄stitut'. et idē nō. anth. in. d. c. cōstittutus. et in. c. sup līris. c. ti. xvij. colū. Idē nō. **J**. an. de rescriptis. ad audiētiā. ii. ad fi.

Exceptio dolose et sciēter omissa in causa p̄ncipali: nō p̄t oponi in causa appellatiōis. et sicli mita. l. p̄ hāc. **L**. de tēpo appella. **S**z exceptio ignorāte omissa i causa p̄ncipali etiā si sit dilatoria p̄t oponi i causa appellationis. et sicli mita. c. in līris. d. p̄cura. vt nō. anth. de resp̄. ad audiētiā. ii. in. ii. colū. et admittit̄ excipiēs q̄ p̄abilitatez ignorauit. petita restitutiōe ex causa generali. sc̄z si qua iusta causa eē videbitur. et idē dicit ibi in. v. venio ad scđm.

Exceptio dilatoria supueniēs post lītē p̄testa. p̄t oponi post lītē p̄tes. si erat orta an sed eius

noticia deuenit ad ptem post litē cōtes. vt nō. anth. de p̄st. cū m. ix. colū. v. venio ad scđm. vide p̄. s. exceptiōes dilatorie.

Exceptio q̄libet q̄ orta est post terminū peremptoriū potest oponi post terminū. Idez si an terminū erat orta s̄ post terminū ad noticiaz p̄tis deuenit. sed h̄ vltimū mirabiliter limita fīm Hosti. in exceptionib⁹ dilatorijs: secus in peremptorijs q̄ post terminū oponi non p̄nt l̄z de nouo ad noticiā puenerint. fallit i casib⁹ de q̄bus. in. c. vt circa. d. elec. li. vi. **J**udex tñ d facili debet dictū peremptoriū reuocare ex causa p̄dicta. ita nō. anth. in. c. cū m. d. p̄stitu. ix. colū. v. venio ad scđm.

Exceptiones dilatorie pmissae oponi post litē p̄tes. intelligunt pmissae oponi eo casu dūtax at quo d iure oponēdi non est p̄sum p̄ viā agendi. als secus. eo casu quo p̄mittunt oponi possunt oponi v̄sq̄ ad actū q̄ fit vel fieri solet post litis p̄tes. vt in actu receptionis testiū vel alio ad quē nō pcedit nisi lite p̄tes. postea aut̄ oponi non possunt. vt nō. anth. d. p̄stitu. cum m. v. sed hoc ē vñū dubiū. x. colū. t̄ idez nō. anth. quo ad primū. in. l. pompo. s. rati. ff. de pcura.

Exceptio ista tu nō habes mandatū sufficiens nō p̄t oponi post litē p̄testa. q̄ litis p̄testatio supplet defectuz dubiū mandati. sed exceptio tu non es pcuator potest oponi post litis cōtesta. ad impediendum futuros actus: nō ad annullādum actus iam factos. Legiste tamē indifferēter dicūt q̄ ante litem p̄testa. t̄ post. exceptio tu nō es pcuator repellit. nec valēt gesta ad p̄iudiciū domini. vt nō. ant. de p̄st. cum m. v. ad scđm dic. x. colū. vbi declarat in tellectū. l. pompo. s. rati. ff. de pcura. Aduer tetū q̄ l̄z. Jo. an. in. c. j. de elec. li. vi. in glo. super v̄bo absentia dixerit fīm Inno. q̄ ista exceptio tu non es pcuator p̄t oponi q̄nq̄ ad ipediēdū futuros actū n̄ ad annullādū actū iā factos. ip̄e nā recitauit Inno. ipffecte q̄ dicit q̄ l̄z. pcuator q̄ ad actū iā factos non teneat docere de mādato p̄ instrumētū originale: teneat tñ pbare q̄ illud in actis exhibuit. t̄ ita iā te net ange. in. d. s. rati. t̄ domi. t̄ sanc. gemy. in. d. c. j. vbi Inno. b. dixit in glo. super v̄bo absen tia. t̄ vide sub verbo pcuator. s. pcuator d cuius mādato.

Exceptio ista tu nō es pcuator nō p̄t oponi i excutione s̄nie nec in causa appellationis. vt nō. ange. in. l. pompo. s. rati. ff. de pcura. pri mū dictū ē verū q̄n pcuator obtinuit. secus si succubuit. vt nō. **L**y. in. l. optimā. **L**. de p̄tra. emp. t̄ per Bar. in. d. s. rati. vide oīnos b verbo p̄sumptio. s. p̄sum. non debet quē ē pcuatorē. vide Bal. in. l. ita demū. **L**. d. pcura.

p limitatione dicti angeli. **E**xceptionē obiiciens non videſ de intentionē aduersarij aliqd̄ p̄fiteri. vt in regula. exceptio nem. li. vi. quod itellige quādo aduersari negat exceptionē. secus si illam p̄fiteatur. vt nō. **B**ar. in. l. non v̄tig. ff. de excep. sed alibi dīc q̄ in his in q̄bus p̄s sibi p̄iudicare nō potest: excipiens non censef cōfiteri. vnde si ille q̄ dicitur seru⁹ excipiat dīces se manumissum. p̄b non fateſ q̄ fuerat seru⁹. **I**dem si ille qui dici tur excōicatus dicat se ab exēcōicatione abso lutum: q̄ p̄ confessionem nō potest q̄s se facere excōicatum vel seru⁹. in his autē in q̄bus p̄t sibi quis p̄iudicare: si ambe p̄tes fatent exceptionem: tunc excipiens fateſ. si vna pars ne gat alia fateſ. tunc si exceptio nō p̄batur excipiens nō fateſ: si p̄batur: tunc excipies nō cē setur fateri ad comodū negātis s̄z ad comodū suū. sic fallit in aut̄. si dicat. **L**. de testi. **E**t qđ dictū est de negātē: pcedit siue factū negat siue solēnitātē in facto. **E**t p̄dicta pcedut quādo exceptio sit de eo quod nō dependet a me/ra volūtate excipietis. in dependētib⁹ autē a mera volūtate dīcedū est put diciſ i vltimis volūtib⁹. ita nō. **B**ar. in. l. decem. de verbo obli. **A**nt. dicit regulā eē q̄ excipies nō fateſ que regula pcedit maxime quādo p̄us negat intentio. vel quādo excipies dicit se non p̄fiteri. vel quādo illam ponit p̄ditionaliter quod facere censef l̄z verba intelligi possint aduersatiue. pcedit etiā quādo actor negat exceptiōne quo ad ius t̄ factū: q̄ non potest se ex negato fundare. fallit p̄mo ista regula quādo intentio ponit separatim ab exceptione. vt si dīco te mutuasse sed fecisse pactū de nō petēdo. p̄ quod datur intellect⁹ regule vt illa pcedat quādo actor ex verbis exceptionis p̄secutiue t̄ interclusiue p̄supponentis intentionez vult fundare intentionē. secus si ex alio separato: q̄r tūc ex illo fundat l̄z nō ex exceptiōe. Fallit scđo quādo intentio trahit ex v̄bis exceptio nis nō interclusiue v̄l pregnāter aut tacite. q̄r l̄z nō fateor intentū inclusum i exceptione. fateor tñ ip̄am exceptiōez. Fallit tertio quādo factū est interclusū in exceptiōe t̄ actor fundat se in facto put est in facto: sed nō put est i iurū effectu. tūc excipies videtur fateri factū. nā si agit ex delicto infamāte: oponens trāacti onem videtur fateri factū ex quo infamāt. et sic finalis ratio est quare excipies nō fatetur. q̄r intentionē interclusam potest dupliciter po nere. p̄mo vt i facto. scđo vt in iure sonat. i du bio videſ fateri vt i facto: nō vt in iure: t̄ verba p̄ eo interpretetur. ideo si super facto se fundat actor: fateſ reus si sup iure nō est p̄fessata actoris intētio. ita nō. ant. in. c. cū venerabilis.

de excep. v. opsono q̄ excipiēs. ix. colū.
Exceptio de re iudicata trāfacta vel finita pōt oponi ad impediendū pcessum vt in. c. j. d. li-
 tis ptesta. li. vj. et expone iudicata efficaciter.
 trāfacta firmiter. et finita irretractabiliter. s̄m
 Jo. mona. vt nō. Jo. an. in. d. c. j. sup glo. suf-
 ficiebat. in nouella. et sup illo verbo finita in-
 cluditur exceptio iuramenti decisorij super li-
 te iudicialiter p̄stiti. vt nō. Jo. an. in. d. c. j. su-
 per v̄bo finita. in glo. ordinaria. includit etiā
 exceptionē iuramenti de non agendo sup eo
 quod iā deductū erat in lite p̄us mota. Itē in-
 cludit exceptionē cōpositionis facte super li-
 te: l̄ illa compositio amicabilis non sit trans-
 actio. Itē includit exactionē als exceptionē
 arbitrij emologati eo casu q̄ ex arbitrio emo-
 logato oritur actio et exceptio sicut est de sen-
 tentia vt nota. Jo. an. super glosa predicta in
 nouella.
Exceptio p̄scriptionis potest oponi ad pces-
 sum. s̄m Bar. in. l. s. i. fi. ff. ad terculi. et angel.
 in. l. vir bonus. ff. iudi. solui. Contrariū tenet
 Jo. an. in. c. j. de litis ptesta. li. vj. sup glo. suf-
 ficiebat. in nouella. dic pleni? vt nō. Bal. in. l.
 elegāter. s̄. si q̄s post. ff. de 2di. inde.
Exceptio solutionis et acceptilationis et q̄libet
 alia p̄ quam declarat actori actiones ipo iure
 nō cōpetere. pōt oponi ad impediendū pcessum.
 vt nō. Bar. in. l. cū q̄rebat. in pnci. ff. iudi.
 sol. et ange. in. l. vir bon?. e. ti. et Bal. in. l.
 elegāter. s̄. si q̄s post. ff. de 2di. inde.
Exceptio quelibet p̄emptoria que ante litē cō/
 testa. non deberet admitti ad pcessum impe-
 diendū: si tamē fuit admissa et pbata impedit
 pcessuꝝ vt circūitus litii evitetur. vt nō. Jo.
 an. in. c. j. de litis ptesta. li. vj. super v̄bo retar-
 dat. in nouella. et nō. anth. in. c. fi. de libel. ob-
 la. et in. c. exceptionē. de excep.
Exceptioꝝ que d̄ sūmario habet impedire p-
 cessum ita demū debeat admitti si eaꝝ pbatio
 offeratur incōtinenti parata. si enī requirerēt
 altiorē indagine: non debent impedire pro-
 cessum. vt nō. Bar. in. l. naz postea. in pnci. ff.
 de iuriū. et anth. in. c. fi. de libel. ob. et ange. i.
 l. vir. bon?. ff. iudi. sol.
Exceptio nō numerate pecunie potest oponi
 per psonas ecclesiasticas etiā post lapsum bi-
 ennii quādociꝝ et platus renūciādo dicte ex-
 ceptioni non piudicat ecclie nec etiā successo-
 ri dictam exceptionē oponere v̄sq; ad quin/
 quēnium nō postea. **R**atio ē quia dicta exce-
 ptio fuit ab initio p̄ legem inducta et limitata
 ad quinquēniū. qđ nō potuit postea p̄ aliā le-
 gē imperialē decurtari ad piudiciū eccliaꝝ.
Exceptio precij nō soluti an potest oponi i ex-
 ecutione sententie late cōtra venditorē ad rem

tradendā. vide s̄. v. emptor.
Excipere an potest q̄s de iure tertii. vide ple-
 ne per Jo. cal. de rescrip. mandatū. v. itē que
 ritur. pone. v. carta.
Exceptio quādō fit in. l. vel canone datur p̄ h̄
 intelligi q̄ nisi id fuisset exceptū: includeretur
 vt nō. Jo. an. d̄ p̄scrip. si. ppter. sup glo. mor-
 te. in nouel. li. vj.
Excōmunicatio vt valeat non requirit
 de necessitate cōtumaciaꝝ nec culpm. q̄
 talia nō sunt de substātia excōdicatio-
 nis. sunt tamē de substātia iuste excōmuni-
 cationis. q̄ si p̄feratur etiā iniuste ligat. tex. de
 sentē. excō. romana. s̄. fi. li. vj. et vide s̄. verbo
 attemptata. in v̄bo episcopus. in v̄bo laicus.
 et in v̄bo motus. in v̄bo pena. in verbo sentē-
 tia. et s̄. in verbo exceptio. s̄. exceptionē excō-
 municationis.
Excōmunicatio vt valeat et iusta sit. an req̄rat
 monitionē et citationē. vide s̄. v̄bo citatio par-
 tis. et vide s̄. s̄. pxi. in pn.
Excōmunicatus si petat absolutionē ad caute-
 lam afferēs se exemptuꝝ a iudice q̄ excōmuni-
 cavit eū: non debet absoluvi nisi p̄mo aliquālē
 (l̄ nō plane) doceat de exemptione ne illudā
 tur ordinarie potestati. nō. Rota. pcl. ccxcvij.
 et cōclu. ccxix.
Excōmunicatus cū petat absolutionē ad cau-
 telam necesse habet pbare excōmunicationē.
 ad quā pbāndā quo ad effectū absolutionis
 sufficit pbare q̄ fuit denūciat. imo s̄m q̄sdaz
 sufficit sola p̄fessio dicentis se excōdicatum. vt
 nō. Ro. pclu. ccclxxvij.
Excōmunicatus petens absolutionē ad caute-
 lam habet necesse duo pbare scz se ex causa le-
 gitima appellasse et post appellationē excōmu-
 nicatū fuisse. nō. Ro. pclu. ccclxxvij. Qui au-
 tem appellationi ab alio interposite adhesit et
 post adhesionē excōdicatus fuit: non debet au-
 diri petēs absolutionē ad cautelā nisi doceat
 se infra decendiuꝝ quo appellare potuit adhe-
 sis: ipamq̄ adhesionē ordinario intimasse.
 nō. Ro. pclu. ccxxij.
Excōmunicat si petat se absoluvi simpliciter vt
 ad cautelaz: sufficit volēti impedire oponere
 exceptionē manifeste iniurie vel offense in ge-
 nere. oportebit tamē postea pbare in specie.
 nō. Ro. pclu. xliv.
Excōmunicatus petēs absolutionē ad cautelā
 cōtra quā oponitūr exceptio rei iudicate vel
 manifeste offense ex eo q̄ rei iudicate non pa-
 ruit debet absoluvi si dicit excōmunicationem
 latam post appellationē legitimā. vel si alleget
 nullitatē sentētie ex defectu iurisdictionis. q̄
 v̄troq̄ casu reddit̄ excōmunicatio a sentētie
 dubia. et tūc habet locū absolutio ad cautelaz

Si enī de iurisdictione p̄staret: absolutio ces-
saret. idem si nō cōstaret de iurisdictionē. quia
tūc certū est excoicationē nō valere. nec eēt
opus absolutionē. Tūc ergo sit dicta absolu-
tio ad cautelā qn̄ est dubiū de iurisdictionē. et
dicit dubiū qn̄ negās iurisdictionē habet sū
datā suā intentionē de iure cōmuni. qz iudex
qui s̄niaz tulit non habet iurisdictionēz de iure
cōmuni. vel si habebat: pbatu ē de nō iurisdi-
ctionē p̄ vnū testē: et sic facta est dubia iurisdi-
ctionē. et hoc ē vez n̄isi aduersari⁹ ex aduerso p̄
fecte p̄bet iurisdictionē. Aduerte tñ qz nō suf-
ficit ei simpliciter deducere et probare iurisdi-
ctionē n̄isi etiā deducat et p̄bet notorietatē iu-
risdictionis v̄l salte cōmuni opinionē sive pu-
blicā vocē et famā esse de ip̄a iurisdictionē. qz
si debet induci manifesta offensa ex s̄nia cui n̄
paret: optet qz etiā iurisdictionē iudicant mani-
festa sit. qd tene mēti. nō. Ro. p̄clu. cccxv.

Excomunicat⁹ cū petit absolutionē ad cautelā
ad quā impediēdaz si oponit aduersari⁹ ma-
nifesta offensam ip̄o iure sive hois assignatio-
ne: incipit sibi currere termin⁹ octo dierū ad p̄
bādū a die exceptionis p̄posite. et currunt tem-
pus p̄dictum de momento ad momētum. nō.
Ro. p̄clu. cciiij.

Excomunicatus p̄ manifesta offensa nō audīt
nec absolvit ante q̄s satisfaciat. Sz si offensa ē
dubia et cōqueritur de nullitate sentētie exco-
municatiōis: nō est necessaria absolutionē. et au-
ditur p̄sequēs iudiciū n̄isi petat se absoluī ad
cautelam: quo casu debet absoluī p̄stata cau-
tione de satisfaciendo. Excomunicatus autē
pro contumacia non absolvitur nisi p̄us con-
tumaciam purget. et de expensis satisfaciat⁹.
Si vero contumacia est dubia: tunc si conten-
dit nullitatē sentētie: nō absolvit ex necessita-
te lz possit petere ad cautelā. Sz si cōtendit in
iusticiā sentētie: tenebit⁹ absolutionēz petere.
als nō audīt in causa in q̄ cōtumax fuit. Dic-
ta p̄cedūt n̄isi q̄s esset excoicatus: qz iacet
i peccato et semel fuit absolvit⁹: qz si postea ex-
cōmunicaref nō absolueref ante finē iudiciū.
nō. ant. de iudi. c. j. v. venio ad glosam i v̄bo.
Quod aut̄ dictū est excoicatum p̄ p̄tumacia
nō absoluī n̄isi de expensis satisfecerit: intelli-
ge vel n̄isi de satisfaciēdo fideiussorē dederit.
nō. Ro. cōclu. lx.

Excomunicatus p̄ manifesta p̄tumacia nō ab-
solviī ante q̄s satisfaciat. Idez si p̄ manifesta
offensa. nō. ant. de iudi. c. j. v. nota scđo exco-
municat⁹. ad lz d̄ p̄tumacia vide tex. in. c. ve-
nerabilis. Sz secus. de sen. excō. li. vj. nec exco-
municat⁹ liberaf sola satisfactiōe n̄isi actuali-
ter absoluat. nō. ant. in. d. c. j. v. nota tertio
excomunicat⁹.

Excomunicat⁹ ppter p̄tumaciā qz citatus nō
comparuit: si anno i excoicatione persecuerat
habetur pro cōūcto de delicto p̄ quo cōueni-
tur. et p̄t p̄uari episcopatu et beneficio absq̄
alio iudicio. Sed an annū non p̄uatur nisi ce-
lebrauerit. quo casu priuari p̄t ppter irregu-
larietatē et ppter p̄temptum in celebrando
nō. ant. de iudi. c. j. carta fi. vide etiā p̄ eū i. c.
pastoralis. §. vez. de appell. vide §. §. pri.

Excoicatus nō p̄t p̄uari titulo bñficii qz p̄t
uef redditib⁹ bñficij. n̄isi excoicatione p̄cesserit
ex causa p̄uante ip̄o iure. nō. ant. de iudi. c. j.
v. nota sexto excoicatum. vide pleni⁹ p̄ eundez
d̄eta. et q̄li. cū bone. circa fi. vide etiā p̄ eū i. c.
pastoralis. §. vez. de app. vide §. §. pri.

Excoicatione inducit p̄ hec verba ab habēte p̄o
testatē excoicandi. plata. videlicet iubem⁹ ta/
lem ut excoicatum vitari. et illa dictio ut vel si
cut: non nōt improprietatē s̄ veritatē. idem si
hec v̄ba p̄ferant. Si a cōmunione hoiuz ali-
enus. et sic verba referunt ad prem. Idē si di-
caſ null⁹ cōmunicet tali donec absolvit satis-
factiōe p̄missa. secus si simpliciter dicat. nul-
lus cōicet tali: nā talia v̄ba nō inducunt dire-
ctam s̄ poti⁹ indirectā excoicationē. Ex q̄ tres
sequūt effect⁹ p̄mo qz talis indirecte excoica-
tus nō peccat cōmunicādo cum alijs. scđo qz
nec ip̄e nec cōicantes cū eo sūt excoicati maio-
ri excoicatione. tertio qz talis indirecte excoi-
catus celebrādo nō icurrit irregularitatē. nō.
ant. de iudi. c. j. v. op̄ono qz p̄ hec v̄ba.

Excoicatione et anathematisatio differūt s̄m. Jo.
an. qz p̄ma ē sine solēnitate. scđa cū solēnitatē
sz solēnitas anathematis ē qz eps cū. xij. epis
eam facit cū cādelis accēlis qz in fine anatha-
matis debet p̄scere et pedibus p̄culcare. nō.
ant. de iudi. c. j. v. op̄ono cū glo.

Excoicatione p̄thiri i genere p̄ edictum s̄ incer-
tam psonā: ut qn̄ ponif̄ edictū p̄ ordinarium
qz oēs clericī sive diocesis soluant charitatiū
subsidiū infra certū t̄ps sub excoicationis pe-
na et. quo casu ligant̄ s̄faciētes q̄ erāt p̄sen-
tes iloco edicti qn̄ fuit. p̄posituz. nō illi q̄ erāt
ita distates qz ad eoz noticiam nō potuit edi-
ctū verisimilit̄ p̄uenire. nō. Ro. p̄cl. cccxxv.
vide bonū tex. de ista excoicatione in genere
in. c. p̄stitut⁹. j. de testi. et de sen. excō. romana
§. caueat. li. vj. et qd nō. glo. sup v̄bo nomina-
tim. in. c. si sacerdos. de offi. ordi.

Excoicar⁹ m̄iori excoicatione debet excoicari
maiori si p̄cipiat et p̄temptu. nō. ant. de cle.
excō. ministrā. c. fi.

Excoicatione facta post legitimā appellatiōe nō
valet etiā si appellās nō p̄sequat̄ appellatiōe
nō. de appell. c. sepe. in glosa sup v̄bo rata. et d̄
appel. p̄ tuas.

Excoicatio facta p̄ platū depositū pendēte appellatiōe a depositiōe valet l̄z postea deserat nō. de apel. c. sepe. in glo. sup. xbo rata.

Excoicar' iuste dī q̄ est ad fruct' pceptos generaliter p̄dēnatus si p̄ executorē l̄ne fuit montus vt infra certū tps dictos fruct' sub excōmunicationis pena restitueret et nō fecit nec aliud infra terminū oposuit. t̄ nō absoluetur nisi satisfecerit. nō. Ro. 2cl. clxxvij.

Excoicatio an p̄bet eo q̄ q̄s petat se ab excōmunicatione absolui. glo. dicit q̄ sic. de elec. venerabilē. s̄. s̄t enī. vide Jo. an. d. ordi. cog. cū dilect'. sup. glo. penul. t̄ de homi. c. exhibita. t̄ Bar. de xbo. obli. l. decē. Et Jo. an. i. dicitis locis p̄cludit q̄ si petaſ absoluto in iudiicio p̄bat excōicationez n̄iſ exp̄ſſe dicat q̄ petit ad cautelā. t̄ idē dicit Bar. in. d. l. decē.

Excoicatio non p̄bat p̄ denūciatiōe q̄n excep̄tio excōicationis oponit in vim pemptorie s̄ in vim dilatorie tunc ē dubiū. nō. Ro. 2cl. ccxliiij. Alibi dicit q̄ l̄z non. p̄bet p̄ denūciatiōe quantū ad repellendū illū q̄ d̄ excōicar'. p̄bat t̄n quo ad effectū obtinēde absolutiōis ad cautelam ab ip̄a excōicatione. vt nō. Ro. 2cl. ccclxxxij. vide ant. de iudi. c. j. v. owo/ no q̄ p̄ hec verba. circa fine. vide qd̄ nō. Jo. an. p̄ t̄ ptra. de sen. excō. licz. li. vj. sup. verbo nūciari. t̄ de exceptio. c. pia. e. li. sup. xbo no-men pprium. Hosti. dicit q̄ p̄ denūciationez p̄batur excōicatio facta p̄ ordinariū. i. c. prudētiā. s̄. sexta. de offi. dele. Et idem tenet ibi ant. t̄ idē dicit arch. xj. q. iiii. nemo p̄dēnat. et d. c. pia. t̄ idē tenet Jo. de ymola. vt recitat domi. in. d. c. licz. dicit̄ dicta decisio q̄ curia seruat p̄trariū.

Excoicatio nō p̄bat p̄ b q̄ q̄s excipiēdo dicat se ab excōicatione absolutū l̄z non. p̄bet absolutionē. q̄ p̄ b nō fateſ se de p̄ſenti excōicatu. vt nō. Bar. in. d. l. decē. de xbo. obi.

Excoicatus si fuit absolutū l̄z male; nō debet in eandē excōicatiōis ſuſaz reintрудi ſue reducī ſuſaz canonica monitione premissa t̄ ex noua cauſa iusta t̄ aprobata puta ex noua p̄tumacia. ad hāc t̄n reintruſionez nō reqr̄it monitio pſonalis ſuſſicit citatio p̄ audiētiā cū trina monitiōe ex q̄ ab initio an p̄maz citationē fuit pſonalit̄ apprehēſus. nō. Ro. 2cl. ccclxxxij.

Excoicare an poſſit ille cui certū ministeriū eſt cōmiſſum: ſi impediſ illud expedire. vide sub xbo iudex. s̄. iudex cui certū misteriū.

Excoicare etiam p̄nt inferiores plati. imo q̄libet clericus ex p̄ſuetudine p̄ſcripta b p̄t vī. Inno. vt nō. Ro. 2cl. cccxcix. nam excōmunicationā p̄tā ſt̄ haberi t̄ acq̄ri nedū p̄ platum ſed etiā p̄ inferiorē clericū habētē iurisdictiōne vel p̄minētiā in ſubiectos. vt nō. anth. de

ca. po. c. fi. xxvj. colū. v. ex his decidif. Adde q̄ nullus p̄t excōicare nec ab excōicatione ab ſoluere. nec penitētias iniungere n̄iſ ſit ſacerdos. t̄ ſi nō ſacerdoti talia cōmittant̄: debet il lap aliū ſacerdotez idoneū expedire. q̄nimo neccalia poſſunt cōmitti p̄ nō ſacerdotem. vt nō. Jo. an. in. c. fi. sup. xbo iniungere penitētias. de offi. dele. t̄ vide ſub xbo laicus ex con/ceſſiōe. t̄. p̄mo. s̄. t̄ ſub verbo iudex. s̄. iu-dex q̄libet.

Excoicatum p̄t eps̄ t̄ etiam inferiorē ſoluere ſaluo q̄ ab excōicatione iuris inferiorē non ab ſoluit n̄iſ a iure ſibi ſpecifice ſit p̄ceſſum vel ni ſihabeat episcopalē iurisdictionē. nō. ant. de iudi. at ſi clerici. s̄. de adulterijs. penul. t̄ vle. colā. vide. s̄. s̄. pxi.

Excoicar' ppter injectionē manuū i clericū p̄t ſoluere p̄ ordinariū ſi mulier ē vel nō ſui iur. tex. eſt de ſen. excō. mulieres. Idem in q̄libet alio ex cui' iniectionē non ē enormis ſuſſicit in iuria illata. tex. eo. ti. puenit. t̄ d̄. enormis q̄n ſequit̄ mēbri mutilatio. vel magna ſanguinis effuſio. vt ptz. e. ti. cū illoz. ab illa tamē enormi t̄ atrocē p̄ legat̄ abſoluere. vt nō. anth. de ſen. excō. ad eminentiā.

Excoicationez an incurrat laic' capiēs clericū delinquētē. vide lb. v. laic'. s̄. laic' capiēs.

Excoicationez nō incurrit q̄ p̄ defensiōe pſone vel rex man' violētas i clericū iniecit. nō. gl. in. c. olim causam. de reſti. spo. t̄. c. ſi vero alii cui'. s̄. ſi x̄o. de ſen. excō. licz. in. d. ſi x̄o. vi deaf. tex. in. p̄trariū: i eo q̄ dicit talē nō debere ad ſumimū p̄tificē traſmitti vt ſoluat̄. per qd̄ innui videt̄ eū eſſe excōicatu. nō t̄n q̄ arte tur p̄ ſoluere adire ſumimū p̄tificez. q̄ p̄t ſoluere p̄ ordinariū. S̄z dic q̄ p̄ rōnem illius tex. p̄cludit eū nō excōicatu. t̄ p̄ſequēter non tenet p̄ ſoluere adire papā nec inferiorē.

Ratio enī q̄ ibi ponit̄ ē. q̄ vim vi repellereli cer. t̄ oia iura p̄mittūt. q̄ qd̄ lege p̄mittente ſit

penā nō meret. L. de adul. l. gratus.

Excoicationē incurrit q̄ manū violētas in clericū etiā excōicatu: vel monachū l̄z bigamū iniecit. nō. Jo. an. de re. iur. delictū. li. vj.

Excoicationē incurrit q̄ clericū inuitū detinet l̄z eū i pſona nō ledat. d. ſen. excō. c. nup. i. p̄n.

Excoicationē icurrit nō ſolū q̄ man' violētas in clericū iniecit. ſuſſicit q̄ inuci mādau it. tex. de ſen. excō. mulieres. Idē etiā in eo q̄ p̄ſentit vel pſulit locutiōe vel oratiōe. id ē xbo vel in ſcripto. vt nō. glo. quātē. de ſen. excō.

Excoicationē vnicam incurrit q̄ vnicō impetu pluries clericū p̄cūſit: q̄ ille plures p̄cūſiones p̄ vna habent̄. nō. Jo. an. de re. iur. delictū. li. vj.

Excoicar' pluribus de cauſis ſi i ſoluere

ynam tm̄ ex̄p̄mit: manet p̄ alij ex̄cōicatus. d̄
sen. ex̄cō. cū p̄ causa. t̄ d̄ offi. ordi. ex̄ pte.

Ex̄cōicari nō p̄t p̄ debito q̄ bonis cedit: q̄ cef-
sat ɔtumacia q̄ est ex̄cōicationis causa. nota.
Jo. an. d̄ solu. Odardus. sup glo. fi.

Ex̄cōicatus minori ex̄cōicatione (sc̄ q̄ cuz ex̄
cōmunicato sciēter p̄cipiat) suspensus ē quo
ad se tm̄. non q̄ ad alios. t̄ sic q̄ ad cōmodum
alienū. ideo p̄t eligere s̄z nō eligi: q̄ inhabilis
ē ad oia bñficia t̄ sp̄ūlia respicientia fauorez
suiu z non alienū. de cle. ex̄cō. ministran. c. fi. t̄
ibi p̄ antho.

Ex̄cōicat̄ occult̄ nō est vitādus fm̄ Inno. vt
nō. anth. de coha. cle. t̄ mulie. v̄ra. in quinta
oppositione. ideo talis occult̄ ex̄cōicatus q̄ cō
muni opinione habet p̄ libero p̄t bñficia als
ad collationē suā spectantia cōferre. t̄ si p̄fert
vel p̄fimat: valet collatio vel confirmatio. vt
nō. ant. de re iudi. ad pbādū. vlti. colū. Hec li-
mita nisi ille p̄ q̄ fit p̄fimatio vel collatio sci-
ret eū ex̄cōicatu. nō. Cal. de re iudi. ad pbādū.
Et idē sentit anth. de p̄ben. dilect̄. t̄. vlti.
colū. in p̄nci. Et vide. s̄. ex̄cōicatus p̄t aliqd.
t̄. s̄. ex̄cōicatus nō p̄t p̄uilegiū habere. nec p̄t
in iudicio agere vt. s̄. ex̄cōicat̄ minori. nec
ex̄cōicatu absoluere. vt nō. Cal. in. d. s̄. ad p̄-
banduz. vide oino lapū alle. lxxxix. vij. colū.
vbi tenet p̄trariū.

Ex̄cōicatus maiori ex̄cōicatione p̄t bñficiū ac-
ceptare: sed non p̄t de illo sibi facere p̄uideri.
nō. Ro. p̄clu. cix. t̄ non p̄t eligere nec eligi. vt
nō. in. d. p̄clu. cix. Predicta limita nisi ex̄cōi-
catus ignoret p̄babilit̄ se ex̄cōicatu. vt nō.
glo. de cle. ex̄cō. mi. aplice. t̄ ita p̄t limitari. c. j
de rescp̄. li. vj. Hosti. in. d. c. aplice. distinguit
iter ex̄cōicatu oino occultū vt ibi recitat Jo.
an. quē videoas. t̄ q̄ non p̄t eligere nec alium
actū sp̄ūlē exercere. nō. d̄ iūriū. q̄ntauallis
v. xxiiij. d̄ria. vide. s̄. s̄. ex̄cōicat̄ p̄t aliqd

Ex̄cōicar̄ p̄t matrimoniu p̄trahere. testamētu
cōdere. t̄ p̄tractus inire. t̄ equiparaſ̄ depor-
tato. nō. Ro. p̄clu. cix. t̄ de cōtractu concor-
ant. de iūriū. q̄ntauallis. v. xxiiij. d̄ria. Sed
de p̄tractu t̄ alij ex̄iudicialibus: an ex̄cōica-
tus possit illa facere. vide pleni p̄ eundē ant.
in. c. veritatis. de do. t̄ p̄tu. t̄ p̄ Hal. in. l. j. C
de iūriū. t̄ fac. ignorā. t̄ p̄ Jo. an. in. c. j. de offi.
vica. li. vj. in nouella. i. fi. vbi dicit fm̄ lhosti.
p̄tractu ex̄cōicati claudicare. sicut dicit de cō-
tractu pupilli. t̄ semp̄ valet p̄tractus ad utili-
tate suā si notori: est ex̄cōicatus vel si nō dicit
ex̄cōicationē nullā. vt ip̄e nō. de sen. ex̄cō. so/
let sup̄stes. ad fi. li. vj. in nouella.

Ex̄cōicatus minori ex̄cōicatione p̄t eē in iudi-
cio. sec̄ i ex̄cōicato maiori: siue sit ex̄cōicatus
publice siue occulte. nō. anth. de iudi. c. intel-

leximus.

Ex̄cōicar̄ p̄t acqrere ius patronat̄ de p̄ sensu
epi. s̄z nō habet exercitium an̄ absolutioz. vt
nō. Jo. an. de iure patro. nobis. sup̄ verbo si
Ex̄cōicatus non p̄t iurisdictionē de (quis.
legare. de re iudi. ad pbādū. vt nō. in. c. j. de
offi. vica. li. vj.

Ex̄cōicatus non p̄t aliqd p̄uilegiū impetrare.
nō. lap. de rescp̄. c. j. li. vj. q̄d limitari p̄t n̄isi
p̄babilit̄ ex̄cōicatum se ignoret. vt nō. glo.
de cle. ex̄cō. ministran. aplice. Sed lhosti. ibi
distinguit inter ex̄cōicatum oino occultum t̄
non oino occultuz vt ibidē refert Jo. an. quē
videoas. Antho. tenet q̄ impetratio p̄uilegiū
non est ip̄o iure nulla. secus i impetratiōne re
scripti. vt ip̄e nō. in. v. q̄d i p̄uilegio. lapus
aut̄ aliter dicit allega. lxxxix. vij. colū. t̄ vide
s̄. s̄. ex̄cōicatus occultus.

Ex̄cōicar̄ l̄z n̄ possit ipetrare rescriptū ad agē
dum extra curiā: potest tm̄ impetrare in curia
q̄ rescripta q̄ impetrant̄ ad agenduz in curia
sunt potius distributiones. ideo q̄libet etiam
inhabilis admittit̄ ad talē impetratiōne. nō.
Ro. p̄clu. clxx. t̄ p̄clu. xlviij. Ratio huius cō
clusionis pcederet in rescripto impetrato ad
auditorem rote q̄ als habet iurisdictionē ordi
nariā in cognoscēdo. secus i impetrato ad ali
um iudicē etiā in curia. l̄z aut̄ nō valeat rescri
ptum impetratū ad agendū ex̄ curiā: valet tm̄
si ē motu p̄prio p̄cessuz t̄ absolutiōe facta po
terit ex illo agi. nō. lap. d̄ rescp̄. c. j. li. vj. Itē
valet indistincte si est impetratuz ab ignorāte
se ex̄cōicatu si est p̄babilis ignorātia. vt nō.
glo. de cle. ex̄cō. ministran. aplice. Sed lhosti.
ibi. distinguit inf̄ ex̄cōicatu oino occultū et n̄
oino occultū. t̄ ibidē refert Jo. an. quē videoas

Ex̄cōicatus si nō auditur excipiēs p̄ impetrat̄
re rescriptū sup̄ hoc q̄ non auditur: inquātū
impetrat ad eundē iudicē. s̄z ad aliū iudicē im
petrare non potest. nō. ant. de excep. significa
uerūt. vlti. colū.

Ex̄cōicatus p̄t impetrare rescriptuz sup̄ appel
latione sua interposita psequēda. Itēz p̄t pe
tere restitutionē ad appellādū. nō. Ro. p̄clu.
ccccxxiiij. vide infra. s̄. pxi.

Ex̄cōicatus non p̄t petē restitutionē p̄ncipali/
ter aduersus s̄niaz. nisi in causis matrimonia
libus t̄ bñficialibus fm̄ lhosti. nota. Ro. con
clu. ccccxxxiiij. vide ant. de iudi. intellexim̄.
dic q̄ sic si petitur restitutio ex̄ clausula gene
rali. qua p̄bata nisi subueniref damnū pate/
retur innocēs vel periclitaref: tūc auditur re
stitutionē petens. Sed si petitur restitutio ex̄ so
lo fauore dependēs. tunc non auditur si p̄ncipa
liter petit restitutio ad appellādū quia illa
ordinat̄ in finez defensionis. ideo ex̄cōicatus

admittit. nō. ant. de exceptio. significauerūt.
v. ex his decidit. penul. colū.

Excoicatus nō p̄t agere de nullitate sententie
nec alii recouenire. nō. Ro. xclu. ccccxxxiii.
quo ad nullitatez. vide ant. de iudi. intellexi-
mus. dic q̄ non p̄t de nullitate agere fm. Jo.
an. qz p̄t se defēdere p̄ exceptionē si executio
petat. hoc intellige nisi nullitatez psequaz per
viā appellationis. qd̄ p̄t. vel nisi s̄nia esset aliq̄
quo ad op̄i. Iz nulla q̄ ad veritatē. tunc enī au-
dif. qz h̄ opinionē q̄ ip̄m stimulat se defendit.
nō. ant. in. d. c. significauerūt. vlti. colū.

Excoicatus nō p̄t iudicat̄ agere. Fallit qñ
agit ex l. diffamari. vel aut. q̄ semel. qz necel-
sario agit tūc. vt nō. ant. in. d. c. significauerūt
vij. colū. et circa hoc vide j. s. excōicatus Iz
possit esse. Itē fallit in causa appellationis a
ppria excōicatione. sed conueniri possit ne ex
suo delicto comodū reportet. et qñ p̄uenit de-
bet p̄ alii non excōicatuſ r̄ndere. p̄t tñ si vult
p̄ se defendere. et p̄ defensione q̄ sibi pmittit
licet cū eo p̄cipare. nō. ant. de iudi. intellexi-
mus. dic q̄ non solū in appellatione audīt ex
cōunicat̄. qz Iz fuerit actor originari in pri-
ma instantia: censet reus et defensor i appella-
tione ppter stimulū s̄nie p̄tra eūlate. fm. In
no. Jo. an. et archi. vt nō. ant. d. excep. signi-
ficauerūt. v. oppono q̄ non debuerit. hoc ve-
rum in q̄stum petit s̄niaz contra selatam cassa-
ri. sed in q̄ntu peteret vltra hoc fieri p̄ adiu-
dicatoriam. vel declaratoriaz: non auditur qz
illo respectu actoreſ fm. Hosti. et Ro. Iz glo.
et Jo. an. contrariū dicat qñ appellatur a diffi-
nitua. opinio Jo. an. pcederet quādo an co-
clusionem non fuisse oposita excōicatio. als
pedit hec opinio. Et pdicta pcedunt i acto-
re appellante. sed si est appellatus nō auditur
volēs psequi appellationē si de excōunicati-
one oponit: nisi appellās etiā psequaz. quia
pmo casu actor censetur etiā in appellationē: se-
cūdo reus. originari autē reus siue sit appel-
lās siue appellatus: audīt indifferenter in cau-
sa appellationis sicut in pncipali nō obstante ex-
cōunicatiōe. quia semp p̄eo habet. vt nō.
ant. in. d. c. significauerūt. v. quero cum. vj.
colū. Predita intellige in appellatione iudici-
ali. sec' in mere extrajudicati. qz ille excōmu-
nicatus indifferēter non admittit cum illa sit
puocatio ad causam. sed si non esset mere ex-
trajudicatiſ vt in eo q̄ appellat ab executorē:
qui vult puidere admitteret. nō. Jo. an. de
excep. pia. li. vj. sup verbo iudiciorū. in nouel-
la. Item pdicta intellige quādo excōunicata-
tus appellat a sentētia vel ex eo q̄ sibi denega-
tur defensio. sed si appellat ex eo q̄ sibi simpli-
citer audiētia denegat: non audīt fm. archi.

quod est notabile. vt nota. anth. in. d. c. signi-
ficauerunt.

Excomunicatus Iz possit in causa excōunica-
tionis agere. habet tamē necesse absolutionē
petere ante igrēslū iudicij ne ptemnere vide/
atur. nō. ant. anth. de offi. dele. prudētia. s. sexta.
v. octauo qd̄ in causa appellationis. quod est
verū quādo litigat p seipm. securis forte si per
pcuratorē litigaret. nō. ant. de iudi. intellexi-
mus. Item pmum dictū verū in appellatione
interposita a sentētia non habet necesse pete/
re se absoluſ. Ratio ē. qz pm̄o casu quādo ap-
pellat a sentētia excōunicationis fatetur se
ligatū. merito ptemnit si nō facit se absoluſ. et
qz non stimulat sentētia excōunicationis q̄
nō trāſit in rem iudicatā. vt nō. ant. de excep.
significauerūt. iij. colū. v. nec. ob. de sen.

Excoicatus Iz possit esse in iudicio vt reus con-
uentus. tamē non potest vt reus esse i iudicio
agendo ex lege diffamari. vel petēdo q̄ actor
compellaſ plistere in actiōe fm formā aut. q̄
semel. quia hoc esset ad ei' comodū voluntariū
nō. ant. de iudi. intellexi'. vide s. s. excō
municatus nō ppter hoc iudicat̄. Aduer-
tet tamē q̄ ea q̄ p excōunicato iudicat̄ si
unt: valent ad ei' p iudicium in fauorē p̄tis re-
cipientis. vt nō. Jo. an. in. c. s. de offi. vica. li.
vj. in nouella. in fi.

Excomunicatus p̄t vt tertī p̄ suo iteresse com-
parere ad causam. qz non d: actor sed reus ne-
cessitate puocat̄. no. doc. de excep. cū iter. vi
de pleni p̄ anth. in. c. dilecti. c. ti.

Excomunicatus duab' excōunicationib'. si
imperat absolutionē sup vna: non potest re-
pelli p aliam. nō. Jo. an. de rescrip. c. s. li. vj. i
nouel. sup. v. excōicationis.

Excomunicat̄ non potest regulariter i iudicio
agere. et si iudicatuſ agitat coram delegato ab
eo imperato ē nullū. si corā ordinario repelli
tur si oponat̄. nō. ant. de iudi. intellexi'.

Excomunicatus nō potest esse in iudicio tanq̄
iudex vel testis. nec vt aduocat̄. nec vt nota-
rius cause. nec vt assitēs actori. nec vt causaz
sollicitās. nec vt accusator p publico iteresse.
nec vt psequens inq̄stionē. vel vt eam pm̄o
uens nec p iniuria sibi illata. nō. ant. de iudi.
intellexi'. nec etiā p̄t vt tutor vel curator de-
cretū interponere. Et predicta vera i publice
excōunicato sec' in occulto. nō. Bal. d iuri
et fac. ig. l. s.

Excomunicatus nō potest esse in iudicio vt tu-
tor nec vt ali' legitimus administrator. vt pa-
ter p filio etiā si sit miles. nisi p̄sensus patrī re-
quirereſ in signū repudiationis. nō. ant. d iu-
dīch. c. intellexi'.

Excomunicatus nō potest esse in iudicio cōpē

sando. vel responsum petendo. vel extraudi
cialiter appellando. vel voluntarie excipiēdo. vi
de ant. de iudi. intelleximus.

Excommunicatus in oībus casib⁹ qđ p̄t esse in iudi-
cio. in illis oīb⁹ si impedit potest agere p̄ iniu-
ria sibi illata circa casum & pmissum. nō. ant.
de iudi. intelleximus.

Excommunicatus l̄z repellaſ ab agēdo i iudicio
tn̄ in suspēso sec⁹ vel interdicto siue alio crimi-
noso qui non repellitur. nō. ant. de iudi. in-
telleſimus.

Excommunicat⁹ in omnib⁹ casibus in qđ potest
esse in iudicio: in eisdē potest p̄stituere pcur-
atorem. qđ potestas pcuratorez cōſtituendi re-
gulatur a potestate agendi. & ſufficit talem p-
curatore h̄e generale mādatū. l̄z ant. dixerit
qđ reqr̄ē ſpeciale. no. ant. d̄ iudi. intelleximus.

Excoicat⁹ l̄z nō p̄ſſit cōſtituere pcuratorem
ad recipiēdā ſolutiōez ab excoicatione. p̄t
tn̄ litem ſup ſolutione p̄ pcuratore agitare
nō. ant. de iudi. intelleximus. h̄mū dictū limita
fini. Inno. vt nō. ſup vbo pcurator nō p̄t cō-
ſtitui. & vide i. §. excommunicatus potest p̄ p-
curatorem.

Excommunicat⁹ an p̄ſſit esse in iudicio tanqđ p-
curator vniuersitatis vel alteri⁹ priuati. vide
anth. de iudi. intelleximus. & plenius p̄ eundez
in. c. post cessionē. de pba. & de excep. ſigni-
ſauerit. & dic vt i. §. excommunicatus non p̄t.
Excommunicatio ſicut p̄t fieri ad t̄ps ita & ab/
ſolutio ab excommunicatiōe potest esse tēpora-
lis: vt elapſo t̄pe ſtatim qđ reincident i exco-
municationē. qđqđ dicit archi. & Cal. et nō. ant.
de testi. c. veniēs. iij. in fi.

Excommunicatus nō p̄ſſit esse pcurator alteri⁹
us in iudicio ex parte actoris nec ex pte rei. Si
erat excommunicatus tēpore cōſtitutionis & tē-
pore ſuceptiōis mandati. Et idem si tēpore
cōſtitutionis t̄m vel ſuceptiōis t̄m erat exco-
municat⁹: licet tēpore quo mādatō vtiſ ſe-
periat ab excommunicatiōe ſolutū qđ māda-
tum ab initio fuit vtiſi & nulluz. ido poſtea
nō recoualeſcit niſ noua & exp̄ſſa domini vo-
luntas ſupueniat tēpore quo pcurator ē abſo-
lut⁹ & abilis effect⁹. Et ē aduertēdū qđ pcess⁹
cum tali pcuratore habit⁹ ē ipso iure null⁹ etiā
ſi non oponatur. l̄z Inno. & ſpecu. in hoc vlti-
mo aliter dixerint. vbi vero tēpore mādati et
ſuceptiōis mādati pcurator ē capax l̄z poſt
ſupuenit inabilitas qđ excommunicat⁹. tunc p-
curatorū valet. ſed donec excoicatus ma-
net non pceditur cuz illo. pcessus t̄m ſact⁹ va-
leret hoc caſu ſi non oponereſ. qđ habet ſūda-
mentum potestatis l̄z non exercitium. ſupue-
niente aut̄ capacitate qua abſoluatur: vtitur
p̄mo pcuratorio. & ſic excoicatus nō p̄t

erne pcurator i cauſa oīno aliena ita nec i cau-
ſa ſibi cōmuni cuz illo cuius pcurator vult eē
nō. ant. de pba. poſt cessionē in vi. carta. i ca-
ſibus t̄m in qbus dixi excoicatum non cē pcu-
ratorē: poterit aliū ſubſtitueret ad hec habe-
at mandatū. qđ actus ſubſtitutiōis extra iudi-
cialis ē et p̄ viam cōtractus expedīt ut ibidē
nō. ant. circa hoc vltimū. vide ſub vbo pcu-
rator inabilitis. Adde qđ ſicut pcurator exco-
municatus non admittit in pma. ita etiā poſt
ſententiā cōtrare in pma instantia latā & poſt
appellationē ab eo interpoſitam excoicatuſ
non auditur in pſecutione apellationis.
nō. ant. de excep. ſignificauerit. vij. colu.
v. ex hoc decidit.

Excommunicatus non p̄t nominie ſue digni-
tatis cōtrahere. qđ coipo qđ excoicatus ſi
est ſuſpēſus ab administratione. qđ pcedit ſi
ue ſit nominatim & publice excoicat⁹ ſue
occulte. Et idē ſi non nominatim ſi a canone
est excoicat⁹: dūmodo certū ſit eū incidiſ
ſe. ſi nomine ppr̄io p̄t p̄trahere & ex p̄tractu
oritur obligatio hincinde. nā ſi nō oposita ex
coicitione p̄t eſſe i iudicio in quo qđ ſi
p̄trabitur: ergo & p̄trahere p̄t qđqđ dicat
doc. & archi. actionē tamen queſitā non pote-
rit intentare durāte excoicatione ſi d̄ excoica-
tione oponaf. nō. ant. de do. & p̄tu. c. veritatis
iſcda opositiōe. & d̄ ſen. exco. ſi vere. vide oī-
no. lap. alle. lxxxix. co. vij. & vide i. §. pri.

Excoicat⁹ p̄t aliqd ſpūiale agere ſi id qđ agit fa-
cti ē: vt recipie in canoniciz. l̄z ſi vult aliq agē
qđ ad eū ſpectat. pur iuriſ ſit. ſi ſpectat ad euſ
ratione publici officiū (vt puidere de platura
v̄l. canonicatu: v̄l. iſtituere v̄l. cōfirmare) va-
let quod agit qđ diu ab ecclesia tolerat. dicit
autem non tolerari quādo notoriū ē vel pba
bile qđ ſit publice excoicat⁹. etiā notoriū ē
nihil ſpirituale valet qđ ratiōe publici officiū
agit. ſed ſi eſt pbable: tūc in ſacramentalib⁹
l̄z non valeat quo ad executione: valet tamē
quo ad caratterē quē cōferendo et recipiēdo
confert & recipit ſpiritualia vel ſacramētalia
actiue vel paſſiue exercendo nihil agit. vnde
ſi talis publice excoicatus alienāti pſta-
ret autoritatē vel decretū vt tutor v̄l. iudeſ
autoritas vel decretū non teneret. ſpūalia
autem ſpectatia ad excoicatione ſi ratiōe
p̄uati iuriſ non p̄t agere excoicatus etiā
toleratus. nō. ant. de do. & p̄tu. c. veritatis.
v. qđqđ qritur. iij. colu. nec etiā p̄t. vt nota.
In. an. d̄ iure patro. nob. ſup vbo ſi qđ ſide
oīno Cal. qđ aliter loqtur de re iudi. ad pban-
dum. & tant. in. c. j. de exceptio. li. vi. v. qđo an-
valeat. & vide i. §. excoicatus occultus. et. §.
ſe. & vide i. §. pri.

Excoicatus publice non potest instrumeta perficere: quia autoritas perficiendi instrumeta competit notorio ratione publici officij, et illa quod ex publico officio competit: publice excōicatus exercere non potest. non autem de dolo et pertinaciam veritatis. iiiij. columnam ad finem.

Excoicatur an possit esse testis. vide Jo. an. de sen. excō. decernim. li. vij. et per Inno. de transact. ex lris.

Excoicatus non perdit propter excōicationē obligationes an excōicationē exortas et sibi quisitas: id est agere non possit excōicationē durante. sed post absolutionē ager. nam et durante excōicatione obligationes acquirit: ex quibus postea absolvitur agit. ut si excōicatus spoliatur: ager post absolutionē de spoliatiō facta ante absolutionē. An autem obligatio excōicato quiescita sicut durante excōicatione suspedit quo ad effectū agendū et ab inuitu exigendū: ita etiam suspendat quo ad effectū soluendi si debitor ad certū terminū soluere iurauerit et sub pena promisit ut sic debitor non soluēs non incidat in prius nec in pena: dic quod si est obligatio fidelitatis iurare: suspedit. et id est si sit alia obligatio quod fidelitas secundum Hosti. nec debet debitor dici prius propter legitimā causam supueniētē quod tacite inerat. id Inno. et Hosti. tradidit. Sed opinio Hosti. tenet deo. ant. de dolo et pertinaciam veritatis. v. columnam. quandoque queritur ad obligationes.

Excoicatur an possit elemosinā facere: dic quod sic. si cum humanitate facit. non autem de do. et pertinaciam. vij. columnam. v. quoniam quod est an excōicatione.

Excoicatur si pro se sua reportauit valet sua ex quo non fuit excōicatio opposita. vel si fuit opposita non fuit probata. tamen ad eius executionē agi non poterit nisi absoluat ab excōicatione. et hoc procedit in sua pro ordinariū lata. sed lata pro delegatū non valet. non autem de except. significauerunt. sed est dubium. v. columnam in pnc. et vide in. § primo et sequenti.

Excoicatus non potest esse iudex. ideo sua pro eum lata non valet. quod est verum in excōicato pro sententiā publice lata. et tunc etiam si communione habet pro non excōicato valet sua pro eum lata nisi sit sua excōicationis vel absolucionis ab excōicatione. sed illa sua pro excōicatu occulta lata id valeat mero iure. si tamen ille pro quo lata est sciuat illud excōicatum: debet irritari in odii eius qui scienter et voluntarie in illo actu cum excōicato comunicavit. et ab eo actus sententię suscepit. non. Cal. de re iudi. ad probandum. et videlicet. §. pxi. et vide oīnolap. quod tenet prararium in allega. lxxxix. viij. columnam.

Excoicatus iudex si erat excōicatus tempore date rescripti delegationis id est late sententię

vel iurisdictionis exercite foret absolutus: non valent gesta pro eum. quod est verum in publico excōicato. secus in occulto excōicato nisi impetratis illud iudicetur sciuit tempore impetratiois eum excōicatum. quo casu communis tolerantia nihil operatur quod ad validitatem rescripti. ut non autem de rescripto dilectus. v. penul. columnam.

Excommunicatus potest prescriptionē interrupere renaturali interruptione et etiam civili: si excōmunicatio non opponitur. vel si opponitur non probatur. quod est verum coram ordinario. sed coram delegato pro eum impetrato non possit civiliter in terrupere. non autem de except. significauerunt. sed est dubium. v. columnam in pnc.

Excommunicatus si queritur de sua censure pertinentiam reuocari auditur non obstat excōmunicatione. quia ibi vertit periculum anime. Ide si non coqueris de sua lata in causa matrimoniali in qua similiter vertit periculum anime. non. anth. i. d. c. significauerunt. penul. columnam.

Excoicatus petens retractari sententiā que non transiuit in rem iudicatā auditur. quia se defendit aduersus stimulū suum stimulantis. non. anth. i. d. c. significauerunt. vlti. columnam.

Excoicatus petens laudū reduci in arbitriū boni viri audiatur non obstat excōicationē. quia defendant se aduersus stimulū laudi sive sententię arbitralis stimulantis. non. antho. in. d. c. significauerunt. vlti. columnam.

Excommunicatur potest pro procuratore petere absolutionē secundum statutum curie si habet ad id speciale mandatum. sed de rigore iuris secundum Hosti. id Inno. dicat quod etiam de iure potest ex causa. ut non. Jo. an. de sen. excō. cum desideres. Autem tenet ibi quod secundum Jo. an. etiam de iure possit absolutione peti pro procuratore. Contrarium dicitur iudicium. in pnc. viii. columnam. et vide sub vero procuratore. sed procurator non potest constitui pro excōmunicatus. et vide sub vero excōicatus. sed excōmunicatus id non possit.

Excommunicatus potest alium recouenire. tex. est de except. cum iter. in fin. id est glo. senserit prararium. iiiij. q. j. i. summa.

Excommunicatus id non possit regulariter aliquod remedio possessorio agere: potest tamen maritus possessorio agere ad repetendā uxorem. non. glo. ix. q. iii. quoniam multos. sed tenet Hosti. i. summa. de restitu. spoli. sed quodam facienda. sed quod si vir. Sed Cal. dicit quod non potest agere licet iudex ex officio suo possit ei mulierem restituere. et hoc tenet antho. de ordi. cog. c. finali. sed venio ad secundam partem vide. j. sed excōicatur potest petere.

Excommunicatus potest ius patronarum acquirere sed non potest illud exercere donec absoluatur. non. autem de iure patro. nobis. sed tertio quo. et idem non.

E Jo.an.in.e.c. v. si q̄s.

Excōicat̄ p̄t r̄ ei l̄ eccliam ingredi ad audiendū v̄bum dei r̄ ad orandū. nō ant. de iure patr̄. nobis sup̄ verbo si q̄s. s̄ nō p̄t audire officiū h̄m Inno.lz Hosti.aliter dicat. vt nō.

Jo.an.in.c.responso.de sen.excō.

Excōicatus p̄t petere iugē non obstante excepcionē excōicationis.nō. Hosti. r̄ Jo.an.i.c. inter alia.de sen.excom. vide s̄. s̄. excōicatus licet non possit.

Excōicatus l̄ non possit cōtra s̄niā allegare nullitatē vel aliaz exceptionē ad sui defensionem: n̄ si impetrat rescriptū sup̄ dicta nullitate vel alio remedio sibi cōpetentenō valet rescriptū.p̄ tex.in.c.j.de rescrīp.li.vj. Et ita determinat Jo.an. p̄tra Hosti.in.c.significauerunt.de excep. r̄ generaliter cōcludit Jo.an. q̄ exceptis duob̄ ca. ib̄ in.d.c.j. exp̄ssis. non valet aliqd̄ rescriptū p̄ excōicatuī imperatū etiā sup̄ p̄cernētiō eius defensionē: q̄n q̄ tale rescriptū iurisdictio excitatur vt ip̄e nō. in.d.c.j.in glo.ordinaria: sup̄ verbo alia. r̄ in nouela sup̄ verbo appellationis. r̄ idē vult anth.in.d.c. significauerūt.ad fi.lz aliter dicat in.d.c.j.in p̄nci. r̄ in.h.colū. vbi p̄cludit q̄ q̄qd permittitur excōicato vt posset dicere vel petere p̄sequēter p̄mittitur q̄ sup̄ illo possit rescriptū impetrare. Sz p̄imum ē veri. q̄r hodie nō p̄t excōicatus aliqd̄ rescriptū iurisdictiōis collatiū impetrare nisi duob̄ casib̄ vt exp̄ssum est in.d.c.j.sec̄ in rescripto iurisdictionis exercitatiō vi dictū est.

Excōicatus si absoluitur on recuperet fructus medio ip̄e ex bñficio suo p̄ceptos r̄ integrum statum suum. vide glo.in.c.pastoralis.s̄. vetrū. de apel. r̄ vide glo.fi. de testi.c. veniens. h̄. r̄ de elec. qui diligētia. in glo. fi. r̄ quod ibi nō. anth.in.c.testimoniuī. de testi. r̄ vide glo. iij. q. j. in summa. videq̄ nō recuperet alienata medio tēpore. p̄ tex. de rescrīp. q̄uis.li.vj. r̄ qd̄ ibi nō. Jo.an. i. nouella. r̄ p̄ domi. r̄ Jo.an. in regla sine culpa. i. mercurialibus. r̄ per Bar.in.l.fi. L. de sen. passis.

Excōicatus plurib̄ excōicationib̄ an p̄ vnam generalē absolutionē possit dici ab oībus ex cōmunicationib̄ absolitus. vide d̄ sen. excō. cū. p̄ causa. r̄ c. officiū. de offi. ordi. ex parte. r̄ qd̄ nō. Bar. de no. ope. nūci.l. de pupillo. s̄. si pluribus.

Excōicatio. suspēsio. interdictū: in q̄bus cōueniant r̄ in q̄bus differat. vide Jo.an. in.c.j. d̄ sen. excō. li. vj. sup̄ v̄bo obseruari. in nouella

E Ecusator etiā sine mādato admittit in criminali ad allegādū causas absentie nō. ant. r̄ Jo.an. d̄ accusa. veniēs. Sz in ciuilī nō admittit sine mādato. vt nō. p̄ eos

dem de peura. q̄relam.

Executio sentētie p̄tra quā p̄fitur resti-
tutio i. integrū non p̄t fieri pēdēte cau-
sa restitutio nisi detur cautio. nota
Ro.co clu.ccclxij. Et q̄n cautio dari debeat.
vide Ro.co clu.ccclxij. r̄ sub v̄bo restitutio. s̄.
restitutio in integrū si intentaf. sed et si detur
cautio: nō debet fieri executio de iuris rigore
h̄m quosdā. vt nō. Ro.co clu.cccxxvij. r̄ hoc
tenet Bal. quādo non ē p̄sumptio cōtra pē-
tem restitutio ex qualitate cause vel p̄sonae
p̄nūciantis. L. de in.inte. resti. l.j. r̄. L. d̄ trās
act. l. si causa cognita. p̄ quo facit tex. ff. d̄ mi-
nor. l. preses. l̄ idem Bal. aliter dixerit. L. d̄
p̄ci. imper. osse. auē. que supplicatio. r̄ d̄ ordi-
cog. l. fi. Jo.an. dicit q̄ q̄n aduersus sentētiā
petitur restitutio ex dispositione iuris cōmu-
nis illa impedit executionē siendam sed nō re-
uocat iam factam. vt nō. in addi. spe. in ti. de
supple. s̄. differt. r̄ h̄m hoc possunt p̄clusiones
rote p̄cordari. vt illa que dicit executionē nō
fieri etiā data cautione intelligatur quādo re-
stitutio petitur de iure cōmuni. alia intelligit
quādo petitur de gratia a p̄ncipe nō a lege cō-
cessa. veletiam si vtrāq̄ intelligas quādo pe-
titur restitutio de iure cōmuni. tūc distingue
q̄ aut est p̄sumptio calūnie cōtra pētem re-
stitutionē: r̄ tunc executio fit: data tamē cau-
tione. aut non est p̄sumptio calūnie cōtra eūz
r̄ tunc si detur cautio nulla fit executio. vt nō
per glo. Inno. r̄ Jo.an. r̄ domi. anth. in.c.su-
cepta. de restitu. in.inte. r̄ ita possunt concor-
dari p̄dicte conclusiones rote. V̄l distingue
h̄m Bal. in.d.l.j. aut executio est retractabil.
r̄ illa suspendit restitutio petita. aut est ir-
retractabilis: et tunc si statim offeratur obla-
tio probationis tunc distingue. aut est p̄sum-
ptio calūnie aut nō. adde duos casus in quib̄
pendente causa restitutiōis non debet fieri ex-
ecutio. vñ quādo causa restitutiōis ē cōmis-
sa p̄ papā. q̄r tunc videtur ad se totum nego-
ciū reuocasse. vnde inferior nō potest se intro-
mittē. alia q̄n papa nō cōmisit: n̄ iudex cau-
se restitutiois milit executori inhibitoriam.
vt nō. antho. de resti. in.inte. suscitata. in fi. et
idem deducit decisio rote co clu.ccclxij. Sed q̄
ad p̄mū casū decisio sentit h̄riū p̄cl.cccxxvij
r̄ vide s̄. s̄. executio s̄ne suspendit. r̄ vide s̄.
s̄. pri. r̄ vide s̄b v̄bo executor. p̄ totū.

Executio triū s̄niāz cōformium nō impedit l̄
p̄tra eas per minorē vel eccliaz restitutio pe-
titur. vt nō. Bal. in.l. vñica.l. ne in vna r̄ ea.
cau. tertio p̄uo. Cōtrarium sentit lau. vt reci-
tat dñs Frā. de zabo. i. cle. j. d̄ re iudi. i. q. xxij
fauorabiliorē ē causa restitutiōis q̄n nullita-
tis. quod p̄t. q̄r p̄tra petentē restitutioem

non sit executio nisi detur ei cautio sed contra allegantem nullitate fit executio etiam nulla data cautio. vt nō. Lau. et Fran. in cle. pdicta. s3 et si q̄s dicat rationē dicte clemen. q̄ e p̄sumptio calūnie p̄ litigantē post tres sentētias habere locū eā in petēte restitutioñ p̄ eas: tūc dic q̄ sicut allegās nullitatē q̄ ex actis apparet audiatur ita audieñ petēs restitutioñ si allegat iniq̄itatē apparetē ex actis: q̄ tunc cessat p̄sumptio calūnie. t̄b voluit Oldra. i allegāte nullitatē in p̄ silio. xv. et idē voluit Inn. in allegāte iniq̄itatē in c. cū bartoldus. de re iudi. Si dicas cū illa cle. ius nouū inducat vt ibi glo. dicit: nō videñ p̄missa qd nouū inducere cū tante illā siebat executio snie etiā vnice nō obstatē nullitatē: nisi statim de nullitatē p̄staret. vt l. iij. s. p̄dēnatū. ff. de re iudi. et ibi nō. Bar. R̄ideo q̄ cle. duo inducit. primo q̄ licet q̄s vellet statim p̄bare nullitatē aliter q̄ ex actis. nō audit nec admittit ad p̄bandū p̄pē p̄sumptionē calūnie q̄ insurget ex trib⁹ sententijs vt cle. pdicta. olim audiebañ vt nō. in pdicto. s. p̄dēnatū. s3 vbi pbatio nullitatē fit ex actis et nō extrinsecis: illa ē pbatio p̄bata q̄ excludit p̄sumptionē calūnie. ideo etiam hodie admittit. scđo iducit illa clemē. q̄ l̄z olim nullitas cui p̄batio req̄rebat altiorē indaginem nō impediret executionē tñ pp̄terea non impeditiebañ iudiciū nullitatē s3 vtrunc⁹ suo marte trāsibat: q̄ nō erant p̄cessus p̄trarij. s3 hodie p̄ clemē. impedit p̄cessus donec integre sit paritū. t̄l̄z p̄s hec non oponeret: potest iudex officio suo nō supplere et p̄cedentez super nullitatē repellere. vt nō. glo. in cle. predicta. S3 diceñ q̄ l̄z de nullitate notorie p̄stet: tñ executio nō impedit. qd p̄t quia snia lata p̄ appellante sup̄ appellatione a grauamine q̄ notoriū inducit et snia p̄ diffinitiuā post latam appellationē notorie nullaz ostendit: eius executio nō impedit. vt nō. Jo. an. in. d. clemē. in glo. sup̄ vbo pendere. Respōderi possit q̄ illa nullitas nō p̄stat ex actis antiquis s3 ex nouis post diffinitiuā secutis. et aliud ē posse ex acti p̄ stare ex nullitate sentētiae tēpore quo fertur: aliud qd postea ex interuallo per acta noua nullitas derogat. sed l̄z sit diuersitas casuū: non videñ diuersitas rationū. quare ratiōe in specta dari possit q̄ illa glo. clemē. male dicit. q̄ cessante rationē clemē. cessare debet dispositio eiusdem. Ratio enī cle. fuit p̄sumptio calūnie q̄ cessat si aliud apparet qd calūniam excusat. vt nō. Fran. d. zabo. in. e. clemē. q. s. Si q̄s autē velit potius terminos Jo. an. in glo. pdicta q̄ rationē tex. inspicere: tunc dicam q̄ sumus extra terminos illos et sum⁹ in terminis quādo petit̄ restitutio que ita datur p̄tra plu

res sentētias sicut cōtra vna p̄bata lesione vt est casus. in. c. cum ex litteris. de resti. in intē. t̄l. minorauit. ff. de minori. et hoc videñ verius q̄ clemē. ius nouū inducit. et dicit Jo. an. in. s. glo. et ius antiquū corrigit qd p̄mittebat nullitatē op̄oni si statim offerebat prompta pbatio. et ius corrigēs nō extendit ad aliū casum etiā si sit eadē ratio. vt nō. Jo. an. in cle. dudū. de sepul. sup. vbo de iure. Itē etiā in casibus in q̄bus fit executio q̄ eandē rōnem oportet q̄ sit oīno eadem ratio. vt nō. Jo. an. in cle. dudū. de sepul. sup. vbo de iure. t̄nō. glo. i. c. s. de tēpo. ordi. li. vj. sed nō est eadē ratio faciendo executionis contra petentē restitutioñ que ē cōtra allegantē nullitatē. q̄ fauorabilis p̄uidēt iura in suspēdenda executioñ quādo petit̄ restitutio q̄ q̄n allegās nullitas. quod p̄t. quia etiā ante clemē. si cōtra petentē restitutioñ non erat p̄sumptio calūnie suspendebat executioñ statim n̄ offerañ prompta pbatio. vt nō. Jo. an. in. s. pdicto differt. et Bal. i d. l. L. de in intē. resti. Sed allegās nullitatē nō audiebañ nisi statim pbaturuz se offerret. vt nō. Bal. in. d. s. p̄dēnatū. Itē etiā calūnia erat cōtra petentē restitutioñ: tñ suspendebat executioñ nisi ei dareñ cautio. quod non erat in allegāte nullitatē. Et si dicas nō ē dare casum in quo nō sit p̄sumptio calūnie p̄tra petentē restitutioñ. q̄ petit̄ restitui p̄snia que transiuit in rem iudicata p̄ q̄ p̄sumit. de elec. c. bone. r̄ndetur q̄ ad h̄ q̄ dicas ē p̄sumptio calūnie p̄ petentē restitutioñ: oportet q̄ illa p̄sumptio surgat aliunde q̄ ex snia. vt patet ex. d. c. suscitata: vbi dicit tex. q̄ ex plurib⁹ de p̄sumptio calūnie et malicie apparet. putasi ex sola snia inferrere p̄sumptio calūnie: frustra distinguit glo. et doc. in. d. c. suscitata: an p̄petentē restitutioñ esset p̄sumptio calūnie vel nō: et tñ sic oēs distinguit. et vide sub vbo restitutio. s. restitutio i integrū nō daf. Executio snie p̄ quā petit̄ restitutio ad appellādū nō p̄ fieri pendēte causa hui⁹ restitutioñis alioq̄n reuocat p̄ modū attēptati. idez multo fortis si fiat post restitutioñem p̄cessam et an appellatioñem interpositā: duratē tñ tpe appellādi. nō. Ro. p̄clu. ccclxij. S3 p̄trariū p̄mi dicti nō. Ro. p̄clu. cccclxij. Executio snie suspendit quādo ille p̄tra quē lata est iter arripit vel mittit ad papam causa petendi restitutioñ contra sententiā vbi infētior nō potest restituere. et expectat nūci⁹ nec prius fiet executio. nō. ant. d. appel. vt debit⁹. ix. colū. in fine. Executio sententie late cōtra possessorē i cauſa beneficiali potest impediti per tertium appellelante ratiōe sui interesse ne sibi nou⁹ et durior

aduersariis p̄stituatur. nō potest tamē impe
dire sequestrationē possessionis & fructū. nō
Ro. p̄clu. ccclxiiij. Sed plenius dic q̄ execu
tio sententie potest p̄ tertiu; impediri ratione
sui interesse quādo tertius a sentētia appellat:
vel appellationē per p̄ncipalem interpositā p̄
sequitur: tunc s̄i p̄cedit vt solam executionē
impedit: sufficit sūmarie docere de iure suo
quo ad modū pbandi. sed ip̄a pbatio debet
esse plena. Si autem ultra hoc intendit q̄ su
per iure suo p̄nuncietur & super sententia vel
nullitate: tūc oportet litem cōtestari sup̄ vtro
q̄. Si vero sentētia nō suspendit nec suspen
sam prestatur de nullitate cōrendit & sentētia
est lata cōtra illum q̄ potuit rem deducere ad
iudicium in p̄iudiciū ip̄ius tertij scientis: tunc
tertius nō potest impedire executōnē sentētiae
late eo scīte. sed si ē lata co ignorāte vel etiā
sciente quādo p̄ncipaliter litigās non potuit
rem i iudicium deducere ad p̄iudiciū ip̄ius ter
tij: vt si subditus vel colonus litigat de re dñi
tunc aduerte q̄ si executio fiat in alia re q̄ i pe
tita: potest tertius eū impēdīre. idem si fiat in
re petita cuius possēsſio est vacās. quia inter
est tertij v̄r res remaneat vacās ne graueſ one
re pbationis. secus ergo si res petita posside
tur p̄ victimum: quia tunc siue tertius p̄ncipali
ter agat siue contra sentētia de iure suo exci
piat: executionē nō impedit. s̄i cū iure suo dis
cutitur p̄stta cautione victo p̄ victorez de re
tertio restituēda in euentū victorie. vbi autē
ip̄e tertius rem petitā possidet: tunc fit execu
tio in p̄iudiciū victi nō in p̄iudiciū ip̄ius tertij
possessoris. nō. an. de testi. veniēs. iiij. colum.
v. op̄ono q̄ nō impedit.

Executio sentētiae quādo petitur & potest p̄ ter
tiū ratiōe sui interesse impediri: oportet q̄ sal
tem sūmarie doceat sua interesse. & illud sūma
rie intelligit quo ad modū pbadi: nō quo ad
speciem pbationis: nam nō requirif litis cō
testatio & datur ad hoc pbadiū breuis dilatio
iudicis arbitrio q̄ nō excedat tēpus in qđ de
bet fieri executio. ipsa tamē pbatio debet esse
plena p̄ testes vel instrumēta: nec sufficit pbā
tio p̄ iuramētū. sufficit tñ q̄ q̄s pbet se electū
l̄z nō pbat electionē canonicaz q̄q̄ peteret si
confirmationē haberet necesse pbare se canonī
ce electū. nō. ant. d̄ elec. veniēs. iiij. colum.
v. veniēs ad declarationē.

Executio siue late i genere 3 oēs quorū iterest
nō pot fieri p̄tra possessorē q̄ nō fuit specialit
vocat ad causam. nō. **Ro.** p̄clu. cccci.

Executio sentētiae potest fieri cōtra vniuersalē
successorē qui est eiusdē cōditionis cum p̄de
cessore. sed si est diuerte cōditionis vt q̄ laico
successit pupillus vel eccl̄ia. tunc dubiū est. s̄i

solutio pendet ex illo an p̄uilegiat succedens
nō p̄uilegiato vtatur p̄uilegio. Item p̄mū di
ctum verum nisi mutetur iudex per successio
nem. quo casu dubium ē. Tamē satis dici pot
q̄ trālit ius exequēdi si actu non possit execu
tio fieri per p̄mū iudicez nisi in eius territorio
habeat rem sup̄ qua in reali sentētia lata eēt.
sed tunc fieret per aliū. nō. ant. de iudi. quia
v. venio ad vltimū.

Executio sentētiae late in p̄sonali vel alteri iu
ris p̄sonalis nō fit p̄tra singularem successorē
ex p̄tractu. s̄i si est successor singularis ex vlti
ma volūtate: tūc distingue: aut dolose est res
in eum alienata: t̄ trālit executio. aut sine do
lo: t̄ tunc secus.

Executio autē iuris realis nō fit cōtra singula
rem successorē nō habentē causam a p̄decesso
re. sed si habuit causaz ab eo: tūc si ius exequē
di tēpore alienationis erat in esse p̄ductuz. q̄z
sūia erat lata. vel erat in actu p̄ducendi quia
erat lis mota transit executio in successorē si p̄
talem lītē res erat facta litigiosa & p̄sequens
inalienabilis vt q̄ erat q̄stio de p̄prietate. se
cus si non obstāte līte poterat res alienari: vt
q̄ erat q̄stio de sola y poteca. vbi vero ius exe
quēdi tempore rei alienate nō erat i esse p̄du
ctū nec i actu p̄ducēdi: tūc executio līl post
ea execute nō trālit ad singularē successorē. p̄
dicta vera nisi singularis successor p̄ suā sūiaz
vel patētia p̄dicauerit. Et aduerte q̄ vbi di
xi executio transire ad singularē successorē
rem est verū etiā si res alienaref in nō supposi
tum qui est alteri territōi nam cōtra eum in
alia dioceſi existente fieret executio. ita tamē
si res esset in territorio sentētiantis see si res
trālitteret ad aliam dioceſim. nō. ant. de iudi. q̄z
v. v. venio ad vltimū. Et idez **Bar.** in. l. cre
ditores. **L.** de pig. l̄z alibi simplicit dixerit q̄
executio sentētiae late p̄tra vnu nō fit cōtra ali
um singularē successorē. vt nō p̄ eu3. ff. si vē
no. muli. i po. mi. l. s̄. q̄ necessario. & ff. vt i po
le. l. s̄. q̄ i possessionē. **S**z **Inno.** & **Jo.** an. in
d. c. q̄. in glo. vltima. in fine p̄cludūt. q̄i rea
li etiā in beneficialib̄ nō fit executio cōtra sin
gularem successorē nisi eo vocato & p̄cedente
sentētia & sūmaria cognitione si ip̄e vel aliū
velit p̄tradicere.

Executio sentētiae an possit peti & fieri p̄ illo cui
cessa est actio in factū & officiū iudicis q̄ danc
p̄ executio sentētiae. vide supra vbo cessio. **S**
cedi pot actio iudicati.

Executio sentētiae declaratorie late in reali con
tra p̄uentuz nō possidentē: habet executōem
paratā 3 eū si post sūiaz ad ip̄m possēsſio sup
ueniat. nō. ant. de iudi. dilecti. in fine. & c. ex
aminata. iiiij. colū. v. venio ad glosam.

Executio vni^s siue late^z impediatur per exceptionem nullitatis si nullitas incōtinēti pbe tur al^s non. tamē si nullitas deducitur p^via^z actionis coraz alio iudice quā ille iudex inhi beat ne executio fiat: nihilomin^r executio fieri p^t. sⁱ si agēs de nullitate obtinebit in causa nullitatis: executio retractabit. nota. Ro. cō

Executio triū sententiarū (clu. ccxv). conformiū nō potest impediri p^textu alicui^s nullitatis nisi nullitas oponat ex defectu iurisdictionis. nō. Ro. p^cl. cix. et vide oīno cō clu. ccx. Sed fm anth. etiā nullitas notoria ex defectu iurisdictionis nō impedit talē executionem vt ipse nō. in cle. s. de re iudi. in glo. sup verbo pēdere. dic tamē finaliter in additio nespeculi. q^d dictū suum pcedit quādō alle gatur defectu iurisdictionis habitu et actu tunc impedit executionē. Sed lap. dicit in. e. cle. s. q^d exceptio nullitatis ex defectu iurisdictionis impedit executionē p^dictam quando allegat defectus iurisdictionis ab initio. sec^r si ille defec^r d^r supuenisse ex postfacto. Oldra. autē in cōsilīis suis tenere videtur q^d omnis exceptio nullitatis notoria v^l q^d ex actis appareat impedit executionē p^dictam. vide s. h. executio triū sīnīaz cōformiū. vide oīno s. vbo appellatio. h. appellās a grauamine.

Executio triū sententia^z l^z non possit impedi ri p^victum etiā si allegat nullitatē earū tñ ter ti^r cōparēs p^v suo interesse poterit ipedire fm formā eorū q^d haben^r in. c. cū sup. in pn. de re iudi. et idem nō. anth. ibidem in. h. notabili. et idē tenet Fran. in cle. s. de re iudi.

Executio sententie late sup attēptatis debet fieri ante^z cognoscat de pncipali. nō. Ro. p^cl. xcvi. et r. cix. et si ēlata sup possessione debet fieri executio ante^z de petitorio cognoscat. q^d sapit naturā veri possessorū. vt nō. Ro. p. cix

Executio sīnie late in possessione debet fieri ante ingressum petitorū. nō. Ro. p^cl. cix. **E**xecutio sīnie non impeditur p^v appellationem si appellās non certificet iudicem a quo de pse cutione appellatiōis facta in termino sibi assi gnato. illa tñ executio venit reuocanda si ap pellās obtinebit i causa. nō. Ro. p^cl. xcij. Et sic p^tz q^d dicta executio nō reuocat per viam attēptati.

Executio grē id ē inductio i possessionē nō pos sit impeditur p^v aliquā exceptionē vel appellatiōnem nisi oponat crimē cū infamia. nō. Ro. p^cl. cccxxij.

Executio sententie si pars ea^z fecit au^cte p^pria ingrediendo possessionē siue executionē. pōt cōueniri interdicto vnde vi. nō tamē p^uatur iure suo si nullā violētiā cōmisit. nō. Ro. p. cccc. nō. sed pone. dic q^d victor q^d victimū au^cte

ppria et sine executorē spoliauit: pōt cōueniri interdicto vnde vi ad interessē nō ad restitu tionē possessionis fm Inno. et Jo. an. in. c. cū olim. h. de p^uile. q^d est verū in bñficialib^z. sⁱ in p^phanis p^t cōueniri etiā ad restitucionem possessionis. vt nō. anth. in. d. c. cū olim.

Executio sīnie sup notorio late p^t fieri etiā pen dēte decēdio. al^s ad appellādū dato: q^d cū nō possit appellari: frustra defert. nō. anth. de co ha. cle. v̄fa. penul. carta. iiiij. colū.

Executio sīnie non pōt fieri p^v iudicem a quo: l^z lapsa sint fatalia psequendi appellationē: nisi p^uscitetur pars ad docendū de diligentia et impeditē ppter que dicere velit sententia^z nō esse exequendā. nō. Bar. in. ff. ne appel. pē den. l. j. in. fi. l^z Inn. dicat q^d aliqua citatio nō requirif. c. ex ratiōe. de appel. vide etiā quod nō. Bar. ff. de appel. l. si exp̄ssum. nō. quero q^d ista duo iudicia. et vide sub vbo iudex. s. iu dex appellatiōis a diffinitiuā.

Executio sententie cōdēnatorie ad quātitatē in certam fit sola v^bali oblatione q^d cōdēnatus offerat se paratū iudicato parere. nō. Bal. ne li. in vna eademq^d cau. l. j. Sed verius dic q^d v^ltra verbā oblationē reqritur q^d cōdēnatus det fideiūsorē de soluendo quātitatē que liquedabitur. et ita tex. quē Bal. allegat. ff. d sta. libe. l. rationē. et h. optimē pbat ille tex. in l. seru. si heredi. in fi. e. ti.

Executio sententie d^r cuius iniqtate constat per partis cōfessionem potest impeditri^z trāsiuerit i rem iudicatā. vt nō. Inno. in. c. quis ple riq^d. de emuni. eccl. quod est verum etiam si v^bictus iurasset sententie parere. vt nō. Jo. an. in. d. c. q^d pleriq^d.

Executio facta pendente appellatione a diffinitiuā non reuocatur appellatione deserta si executio fuit directa. sec^r si indirecta. vt nō. Jo. an. in. c. licz. de sen. excō. li. vj. in nouella. sup glo. antepenul. vide s. vbo attēptata. s. j.

Executor non potest vt suspectus reculari cu^s nō habeat cognoscere sed soluz exequi quod est cōmissum. nō. anth. de iudi. cū venisset. v^b inferior aut. et videsb vbo iudex. s. iudex delegatus a papā si nō est.

Executor merus puta sententie non habet taxa refructus in q^dbus pars extitit cōdēnata. q^d licet possit aliquas pbationes recipere ad suam instructionē sup excepti vel ppositis corā eo: nunq^d tamē potest sup his iudicare v^b dñe nre. sⁱ debet ad supiore remittē. nō. Ro. p^cl. ccclvij. et si h^z potestatē taxandi an teneatur parte^z citare in taxatione. vide s. in vbo cita^rio. s. citari debet pars.

Executor datus ad exequendū sententiam per quā fuit v^bictus in fructib^z cōdēnatus potest

executionē facere nō solū de fructib⁹. s̄z etiā
de pceptis post s̄niam vñq̄ quo fieri executio.
nō. Ro. pclu. ccccxxx.

Executor sentētie p̄ quam q̄s ē generaliter cō/
demnatus ad restituendum fructus pceptos
pōt generaliter monere p̄dennatū vt dictos
fructus infra certū terminū sub excoīcatiōis
pena restituat. qđ si nō fecerit: erit iuste excō/
municat⁹. n̄li infra terminū allegauerit se di/
ctos fruct⁹ nō pcepisse vel in utilitatē bñficij
quertisse. nō. Ro. pclu. clxxvii.

Executor dat⁹ ad s̄niam exequendaz vel ad p̄/
uidendū de bñficio: nō req̄ritur q̄ sit in digni/
tate neq̄ seruet ea de q̄bus habet in. d. c. sta/
tutū. de rescr. li. vj. fm. Jo. an. qđ est veruz
in executori mero. secus in mixto assumēti si/
bi iurisdictionē t̄ pcedente cum cause cogni/
tione. nō. Ro. pclu. ccccxxxvii.

Executores tam sententiaz q̄ gratiaz: delega/
ti sunt. t̄ delegata iurisdictionē vtunt nō ordi/
naria. nō. Ro. pclu. ccccxxxvij.

Executor grāz apostolicaz etiā in forma pau/
pey appellat iuder. nō. Ro. pcl. ccccxv.

Executor apostolicus non pōt aī litteras sibi
p̄sentatas aliquem pcessum vel aliquā execu/
tionem facere. nō. Ro. pclu. ccccxxxviii. **T**ri/
bus aut̄ executorib⁹ datis in beneficialib⁹ cū
clausula q̄ si nō omnes: possunt duo grāz pu/
rificare t̄ puidere: tertio impedito l̄z eis non
est de impedimento. secus in alijs q̄ in bene/
ficialib⁹. nō. Ro. pclu. clxiiij. per hoc videtur
q̄ in beneficialib⁹ sufficiat executorē se putare
executorē l̄z in dītate nesciat vt pat̄z in predi/
cta pclu. clxj. **S**ufficit ergo q̄ opinio executo/
ris cum veritate cōcordat vt ibi pt̄z. qđ nō. s̄z
ad intellectū huius vide oīno s̄. verbo iuder
delegatus si ignorat.

Executor apostolicus l̄z alteri cōmittat vices
suas in omnib⁹ causis in q̄bus est vel erit exe/
cutor: tamē illa cōmissio nihil valet q̄ ad cau/
sas q̄ nō erant tūc sibi cōmissa l̄z postea cōmit/
tant. nō. Ro. pcl. ccccxxxvj. in p̄n.

Executor habēs potestate purificādi gatiaz in
forma pauper̄: datis alijs duobus executori/
bus in casu quo ip̄e hollet aut non possit h̄fa/
cere. si cōmittit alteri vices suas qui hoc facit
valet h̄mōi cōmissio ita q̄ purificatio facta p̄
alios duos nō valet: q̄ cōmitēdo videt mā/
datū adimplere t̄ sic cessat potestas aliorum.
nō. Ro. pclu. clxxvii.

Executori dato ad puidendum non est certū
tēpus a iure p̄fixum infra qđ puidere debeat
notat Fr̄. in tracta. p̄mutationū. q. xxix.

Executori aplico cui cōmittit certe psonē pui/
sio vident̄ oīa pambula cōmissa p̄ q̄ puenit
ad illā t̄ sine q̄bus ip̄a p̄uisio expediri non p̄c

nō. Ro. pclu. ccccxxiiij. circa s̄.

Executor gratie apostolice quādo se informat
per testes de vita. moribus. t̄ pueratione im/
petrantis ac de scientia t̄ cantu eius: an tene/
atur tpm citare t̄ vocare. vide sub verbo cita/
tio. s̄. citatio nō req̄ritur q̄n executor.

Executor cui cōmittit absolutio certe psonē et
penitētie iniūcte: p̄t alteri subdelegare. l̄z **I**n
no. teneat p̄trariū. vt nō. Ro. pcl. ccccxxiiij.

Executor apostolic⁹ p̄test subdelegare nō so/
lum p̄uisiōnem sed etiā informationē nedū
circa vitā mores t̄ puerationē impetrātis. s̄z
etiā circa scientiā t̄ lecturā. p̄structiōez t̄ can/
tum ei⁹. nō. Ro. pcl. ccccxiij. t̄ vide s̄. s̄. px.

Executor apostolicus cui cōmittit sola et nu/
da examinatio testū nō p̄test alteri subdele/
gare. quia meri facti ē. secus si cōmittat̄ rece/
prio testū. qr̄ illa habet fieri cū cause cogni/
tione. ideo subdelegari pōt. nō. Ro. conclu.
ccccxxiiij. et vide s̄. v̄bo iudex delegatus cui
cōmittitur.

Executor vltimē voluntatis an possit cogi acce/
ptare t̄ exequi officiū sibi a testatore datū. dic
vt nō. ant. de iuriū. q̄ntauallis. v. xxj. d̄ria.

Executor testamēti p̄t esse femina t̄ mīo. xxv
annis. nō. glo. de testamē. c. fi. li. vj.

Executor testamēti nō p̄test esse religiosus ni/
si p̄petita t̄ obtenta licētia superioris. de testa.
c. fi. li. vj. saluo eo quod dicit̄ in clemē. exiui.
s̄. certū. de v̄bo. signif. teneat t̄ dictus religi/
osus si officiū exeq̄tur ordinario reddere rati/
onem. vt in cle. religiosus. de testa.

Executore testamēti mortuo non trāsit eius of/
ficiū ad heredem vel successorem: nisi fuerit
datus sub nomine dignitatis. quia tūc trāsit
ad successorez in dignitate. nisi datus in testa/
mento sub nomine dignitatis fuisse p̄pinq̄
testatoris: quia propter affectionē persone vi/
det datus. t̄ est perinde acsi sub noīe p̄prio t̄
nō dignitatis dat⁹ foret. de testamē. c. fi. li. vj
in tex. t̄ glo.

Executores testamenti si sint plures dati sine
clausula q̄ si non omnes: uno mortuo vel i re/
motis agente vel id exequi nolēte: ali⁹ p̄test
exequi nisi testator expresse vetauerit q̄ vñus
non possit sine altero. quo casu altero mortuo
eps exeq̄tur nisi testator aliter sibi puideat.
de testamē. c. fi. li. vj. in tex. t̄ glo.

Executor apostolicus an possit cōferre benefi/
cia reseruata t̄ deuoluta. vide s̄. verbo bene/
ficiū. s̄. bñficia deuoluta.

Executor datus ad vendendū t̄ p̄cium recipi/
endum non p̄test cōfiteri p̄cium recepisse. nō.
Bal. in. l. a diuino pio. s̄. s̄. siemptor. ad fi. d̄ re/
iudi. t̄ vide s̄. v̄bo p̄curator. s̄. p̄curator ha/
bēs mādata ad recipiendū.

Executoris p̄tās an expiret mortuo papa siue mandatore re integra. vide sub. v. grā. §. grā facta l3 nondū. vide etiā sub v̄bo mandatū. et vide. §. executoris iurisdictio.

Executor si nulliter puidet vel aliud factū p̄ ignorantia facti nulliter agit. pr̄ de nouo pui dere et actū validū iterare. secus si p̄ ignorati am iuris nulliter egerit. fīm Inno. in. c. j. d re iudi. et hec vera in actu exiudiciali executiuo grē vel bñficij a p̄ncipe. secus in alijs actibus executiuis: etiā p̄ ignorantia facti nulliter gestis. vt ptz in. c. si cōpromissari. §. si vero. de elec. li. vj. et ita nō. antho. in. c. in l̄ris. de offi. dele. vide lap. in. d. c. cōpromissari. et p̄ Jo. an. ibidē in glo. approbat. et sup ea. in nouella.

Executor an possit excōicare impedientes rebelles. vide l̄b v̄bo iudex. §. iudex cui certum ministeriū.

Executoris p̄tās durat p̄petuo donec negotiū sibi cōmissum plenū sortiat effectū. et hoc verum qn illud negotiū non req̄rit snia. et in l̄ra executoriali ponit clausula cōtradictores et. vbi autem snia req̄ratur: tūc p̄tās exequē di nō durat nisi vsc̄ ad annū post sniam latā vtnō. Inno. et Jo. an. in. c. p̄ illo. de p̄ben. et vbi semel facta est executio: expirat p̄tās executoris. vt nō. Jo. an. in. c. q̄rēti. in fi. d. offi. delega. nisi in l̄ra executoriali eēt clausula defendēs inductū et. qd dic vtnō. Jo. an. in. d. c. p̄ illo. et pleni p̄ Jo. cal. in. c. cu3 nostris. d. p̄cel. p̄be. i. xiiij. q. vide Jo. an. i. c. fi. d. offi. dele. li. vj. sup glo. q̄si dicat. in nouella. et vi de. §. §. primo sequenti.

Executoris iurisdictio siue p̄tās p̄ q̄s actus p̄petuet et definat esse res integra. vide Jo. an. in nouella. et lap. et domi. de sanc. ge. in. c. si cui de p̄ben. li. vj. et vide s. §. pxi.

Executor si pceditī vim gratie surrepticie. an pcessus sit null ip̄o iure. vide sub verbo grā bñficialis qn.

Exemplū rescripti delegatiōis insertuz in citatiōe iudicis delegati. an fidē faciat et ei credēdū sit. vide s. verbo citatio. §. citatio nō req̄ris ad dicēdū et rescriptū.

Exemptus an possit suspēdi vel excōi cari p̄ ordinariū ante q̄ ad ip̄m exemptionū pueniat noticia exemptionis. vide sub v̄bo gratia. §. grā p̄ quam q̄s fit. et vides. verbo ep̄s. §. ep̄s fundat. et. §. ep̄s pb̄t et in v̄bo p̄uilegiū. §. si p̄uilegiū exiuit cū pluri bus. §. sequenti.

Exemptio visitationis et correctiōis an possit p̄scribi. vide sub v̄bo p̄scriptio. §. p̄scribi nō p̄t exemptio.

Exemptiōis p̄uilegiū: an tollat ynico actu cōtrario. vide sub. v. p̄uilegiū perdit.

Exempt ab ordinario de iure cōi non tenet cōtatus coraz ordinario cōparere allegatur exemptionē suā. sec⁹ si sit exempt p̄ p̄uilegium nō. archi. xv. q. iiiij. c. ii. in fi. et spe. in ti. d. citatione. v. sed pone. in fi. et vide s. verbo citatio. §. citatus an teneat. Itē si exemptio ē nota ria: nō tenet cītar comparere. de v̄bo signi. c. ex pte. j. de p̄uile. cu3 p̄sonē. li. vj. Et Bal. dicit q̄ exemptus ip̄o iure nō tenet compare. secus in exempto ope exceptionis. vt ipse nō. in. l. generaliter. L. de pte. et cle.

Expense compensant hincinde qn actor et re a suis mutuis petitionib⁹ veniūt absoluendi. nō. I. o. p̄clu. xv. et vide quod nō. p̄clu. cclij. Adem qn actor p̄ pte vincit et p̄ pte succumbit. nō. Jo. an. de do. et p̄tu. finē. et videlicet v̄bo interesse.

Expensas non tenet reficere ille qui habuit iūstam causaz litigādi: sed fructus sic. nō. Ro. p̄clu. clxxvij.

Expētas litis tenet litigās q̄ succūbit soluere. et in illis debet p̄dēnari a tpe q̄ sciuit vel scire debuit se indebite litigare: nō ante: vt si cōueniat p̄s ex facto alieno ex q̄ possit ignoratiā p̄tendere nō tenebit ad expētas factas nisi a tpe q̄ fuerūt p̄ducta iura vel testes ex quibus potuit scire. p̄ tex. ff. depo. l. si q̄s inficiat et ibi nō. p̄ Bar.

Expētas p̄dēnatiōē nō evitat q̄s i scđa instātia qn snia p̄ma p̄ eo lata reuocatur ex eisdēz actis in scđa. sec⁹ si ex nouis actis reuocet fīm Inno. et Jo. an. nō. Ro. p̄clu. cccrriij.

Expēse et fruct in q̄bus spoliās possessorio recuperāde mētis fuit p̄dēnati. debet solui et restitui ante q̄ ip̄e p̄dēnati audiat i petitorio s̄ecōtra si spoliat i possessorio p̄ eū intētato succubuit et expēsis p̄dēnatus fuit: nō repel litur ideo a petitorio. q̄ dictas expēnsas non soluerit. Ratio p̄mi dicti est in odiū spoliāt. nō. Ro. p̄clu. cccvij.

Expēse alimētoz et litis debet subiecto litigāti et p̄latū qn subiect' aliūde nō habet et p̄lat' est soluēdo. nō. glo. in. l. fi. L. de ordi. cog. vi de pleni in. c. ex pte. de accu.

Expensas litis an teneat p̄curator soluereno tario cause p̄t tangunt p̄ncipalem suū. vide sub verbo p̄curator. §. p̄curator cōstitut' ad causam: vbi d. q̄ sic.

Expēse q̄ fuit in electionib⁹ et cōfirmationibus q̄s eas soluere et cui solui debeant. vide d. elec. et. vt p̄terite. p̄ glo. Inno. et Jo. an. e. ti. c. cū pientes. li. vj. in glo. fi. et plenissime. p̄ Hosti. in summa. de elec. §. penul.

Expresso: qn hoc v̄bum pfertur a lege tūc nō sufficit tacite agereno. Ro. p̄cl. ccclxij. Et qn expresso debet de re aliq

mentio fieri: **v**ba generalia non sufficiunt. nō. Jo.an.de sen.exco.qz piculosuz sup **v**bo ex pissa.in nouella.li.vj. Cōtrariū nō. Bar.in.l. ptor.in pnci.ff.ō noui.ope.nūcia. vide tex. et glo.sup **v**bo clausula. s. clausule habentes te Expressa exceptio in lege vel in cano (norē. ne dat intelligere qz si non fuisset exp̄sse casus exceptus remaneret s̄b regula iclusus. vt nō. sub.v. exceptio. s. exceptio qn̄ fit.

Extrēmū vide s̄b **v**bo p̄sumptio.

Etūc. ista dictio denotat t̄pis extremitatem. nō. Ro.cōclu.cxxiiij. z nō. Jo.an.in.c.p̄terea.de appella.

Esticere dicitur q̄ facit qd nō debet. ff.ō re.iur. l. qui nō facit. z h̄ est v̄z etiaz q̄ ad penas imponēdas. vt nō. Jo.an.in.c.j.de usur.li.vj.in glo.or. z in.c.vt inq̄sitionis. s. s. de here.li.vj.in nouella. z vide sub **v**bo factū.

Facere aliqd de facto lz de iure non teneat: an sufficiat q̄ ad actionē vel exceptionē q̄rēdam. vel q̄ ad penā cōmittēdā. vide Bar.in.l.vbi pactū. i. s. L.ō trāscrit. vbi etiā Bar.tāgit.

Electū suū qn̄ possit q̄s reuocare z s̄fa ctum p̄priū venire. vide p̄ ant.ō cleri. piuga.c. diuīsis fallacij. z p̄ Bar.in.l post mortē. ff.ō adop. vide s̄. **v**bo facere.

Falsi pena punif q̄ falsū instrumētū p̄ duct sc̄iter. Itē causam pdit. nō. ant. de exceptio. cū venerabilis. v.colū. v. oppono q̄ s̄. z vide qd nō. p̄ eū in.c.penul. de crimi.fal. z vide sub **v**bo p̄ducēs. s. p̄ducēs falsuz. z sub **v**bo notari. s. notari si scripsit cū plurib. s. sequēti. z sub **v**bo testis. s. testi falsum deponēs. z. s. sequēti.

Falsitatis appellatiōe intelligit de illa dūtaxat

q̄ p̄tineat i aliquo ḍ articulis expressis in.l. cornelia. de fals. ideo statuta q̄ faciūt mētionē de falsitate debet intelligi de illa. vt nō. Bar.in.l qd sit falsū. i. f. ff. ad.l. cornelia. de fal.

Falsi pena punif ille dūtaxat q̄ falsū dolo cō misit. qd ē v̄z i eo qd ē vere falsū. s̄ in q̄si fal sonō req̄ris dol. nō. Bar.in.l. diuus. in p̄n. de fal. s̄ nec ois q̄ vere falsuz dolo cōmittit punif. l. cornelia. de fal. s̄ ille dūtaxat q̄ dolo falsū cōmisit de q̄ in.e.l. cornelia exp̄mit. nō. Bar.in.l. qd si falsū. e. ti.

Fama differt a rumore i b: qz rumor ab ā certo. fama a certo p̄cedit auctore. Itē fama p̄cedit a minori parte vicinie. ru mor enī a maiori pte. nō. ant. de coha. cleci. vestra. xvij.colū. v. ad gradū p̄sumptionis. z vide sub **v**bo testis.

Fama nō facit plenā p̄bationē nec semiplenaz

p̄bationem sine alijs āminiculis. qd nō. Rō. cōclu.ccxxx. i fine. meli² dic q̄ i factis antiq̄s fama facit plenā p̄bationē. z dicunt antiqua q̄excedūt spatiū centū vel. xl. annoz. idem in non antiq̄s si est res de difficulti p̄babilis. iunctis q̄buscūq̄ āminiculis. S̄ si est de facil p̄babilis: tunc nō facit plenaz p̄bationē nisi in his q̄sūt leuissimi p̄iudicij. nō. ant.ō testi. v̄niēs. j. z vide s̄b **v**bo p̄batio. s. p̄f̄ antiquū.

Fama qn̄q̄ sumit a iure p̄ plena p̄batiōe: nō

q̄ ipa sit plena p̄batio. s̄z qz talis ē materia in

q̄ sufficit p̄sumptio. nō. ant.ō cohā. cleri. v̄ra.

v. ad gradū p̄sumptionis. xvij.colū.

Fama si p̄baſ hincinde p̄traria: q̄ p̄ualeat. v̄de Jo.an.de accu. cū oporteat i glo. nō l. et spe. in t. de inq̄sl. s. nūctractem². v. qd si plures. z Bar. ff. de q̄stī. l. de minore. s. tormēta. z Bar. in.l. sacrosante. L. de epis. et cle. z de eden.l. accusare. z. ff. de iuriū. l. admonēdi. v. qd si statutū dicit q̄ p̄tra magnatē. z vide glo.in.c. cū in tua. de spō.

Fama nō probaf nisi testis de illa deponēs dīcat etiā nō itērogat² a q̄b² audiuit: v̄l penes q̄s sit ipa fama. nō. Jo.an.de accu. cū oporteat sup **v**bo nō subditō. et in.c. q̄liter. v. sup **v**bo honestis. Sed aduerte q̄ ibi non loquit̄ de fama s̄z de infamia penes graues p̄sonas. q̄ infamia nō probaf nisi testes exprimāt p̄sonas apud q̄s sit. vt nō. ant. de renū. c. sup hoc v̄j. colū. S̄z pbare famā alicui² facti simpliciter nō videſ req̄ri q̄ testes exprimāt penes q̄s sit ipa fama. Bar.in.dicit p̄trariū in.l. de minore. s. tormēta. de q̄stī. qz ois fama debet hābere originē ab honestis p̄sonis. et si testis nul lam p̄sonā exprimit non debet iudici p̄stare an fama ab honestis p̄sonis originem habuerit. ipem Bar.loq̄t qn̄ testis fuit itērogat² a q̄bus audiuit. S̄z ratio Jo.an. et ant. z etiam ipi² Bar. zcludit etiā nō facta itērogatione. vide qd nō. Jo.an.ō accu. licz. in v. fame.

Famosū qd ḍ. vide sub **v**bo manifestū.

Fama cū vno teste an faciat de veritate plenā p̄bationē in probāda excōicatione vel realia vide ant. de testi. veniens. j. vlti. colū. vide s̄. s. fama nō facit. glo. tenerin. d. c. veniēs q̄ i criminali nō sufficit fama cū vno teste. qd p̄ cedit etiā si de crimine ciuiliter agat. vt nota. gl.in.c.tā l̄ris.e.ti. Et idē tenet specu. vt nō. ant. in.d.c. veniens. lz p̄trariū sentiat Hosti. vt nō. ant. in.d.c. tam l̄ris. Bar. dicit q̄ fama cū vno teste de veritate plenā facit p̄bationē in.l. admonēdi. de iuriū. idē dicit Bar.in.l. j. in p̄ncipio. ff. de excu. tu. licz in cōtrariuz fa cit qd ipē nō. L. de testi. aut. rogati. z. L. de no numera. pe. l. si ex cautide. q. xii.

Familiar appellatiōe q̄s p̄tineat. vide b